

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 75 +++ 11 • NOVEMBER 2008

Razlaga naslovne strani DŽ: Adam Mölk: »Najdenje Sv. Križa« v mariborski stolnici, kjer je Slomškov grob in je bilo za 150-letnico prenosa sedeža nekdanje Lavantinske škofije v Maribor (4.9.1859) ter za 10-letnico Slomškove beatifikacije (19.9.1999) na slovesnem bogoslužju 14.9.2008 razglašeno jubilejno pastoralno Slomškovo leto. Foto Marija Avguštin

S srebrne maše, ki jo je Franci Cukjati obhajal v Sloveniji, v rodnih župnijah svojih staršev.

V spomin na letošnji 5. letnik SSTRMB – Rast 37 – Foto Marko Vombergar

Ramoščana Danija Škraba, ki se je preselil v Slovenijo in kjer si je ustvaril družino, so iz Argentine prišli obiskat starši in sestra.

Škof A. Edward Pevec O ŠKOFU DR. GREGORIJU ROŽMANU

Ameriški škof slovenskega porekla je v listu *Catholic Universe Bulletin* napisal članek o ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu, pod naslovom *This Slovenian life was 'simply noble' (To slovensko življenje je bilo 'preprosto plemenito')*, ki ga za 49-letnico njegove smrti objavljamo na tem mestu:

16. novembra 1959 ob 3.45 uri. Na cesti Broadway ob bolnišnici sv. Aleša še ni bilo večjega prometa. Bilo je še temno, mirno, mrzlo jutro.

Bolniški pater Michael Rosztas je končal molitve za umirajoče in je stal v spoštljivem molku zraven postelje, na kateri je ležal zelo bolan, 76 let star, mož. Mož je stiskal v eni roki razpelo rožnega venca, druga roka pa mu je ležala ob strani.

Tihi zdihljaji so prenehali, dihanje je postajalo hitrejše in manj slišno, postopno se je upočasnjevalo in nato prenehalo. Gregorij Rožman, slovenski škof iz Ljubljane, begunec, je umrl.

S spoštljivostjo, ki se mu je poglobljala skozi dolga leta služenja umirajočim v bolnišnici, je pater Rosztas zaprl oči umrlemu škofu in zelo mirno izrekel besede: "Umril je svetnik".

Sam sem mogel spoznati življenje in duhovništvo škofa v zadnjih devetih letih, odkar sem bil obdarjen, da mi je on pridigal ob novi maši, 30. aprila 1950, v cerkvi sv. Vida (v Clevelandu).

Pozneje sem imel srečo skozi 15 mesecev, da sem z njim sobival v župniji sv. Lovrenca, z njim obedoval, z njim molil, se z njim smejal in se zmeraj od njega učil, kaj je biti resničen pastir, kaj je biti na voljo svojih duhovnikov, kaj pomeni imeti določen čas za molitev, kaj pomeni obhajati sv. Evharistijo, kaj je biti sam, kaj pomeni biti Gospodov služabnik.

Škof Rožman je umrl, predno je bil 2. vatikanski zbor, tako da ni mogel videti njegovih navodil in sadov. Pa jih tudi ni potreboval. On je bil sama modrost, ki je izžarevala in ni nikdar oklevala sko-

zi vsa leta, ko je bil plemenit in neustrašen voditelj Kristusove Cerkve.

Skozi vse svoje duhovništvo je bil globoko prepričan, da sta v njegovem življenju najvažnejša dolžnost in odgovornost, ne pa pravice in predprave. Njegovih 30 let škofovanja je odražalo 35 let duhovništva sv. Avgušтина, ki je v 5. stoletju napisal navodila vsem škofom vseh časov.

»Za vas sem škof, toda z vami sem samo kristjan. Prvo je sprejeta služba, drugo je prejeta milost, prvo je nevarnost, drugo je varnost. Kot je ukazal Gospod, bom bolj vaš služabnik, ko bom bolj vesel, da bom z vami odrešen, kakor da sem postavljen nad vas.«

Škof Rožman je bil popoln v služenju slovenskemu narodu. Ni imel možnosti, da bi bral navodila 2. vatikanskega zbora, kako morajo biti škofje učitelji, duhovniki in pastirji, ko govori o duhovnikih kot sinovih in prijateljih škofa, ko govori o problemih sodobne družbe. Njemu jih ni bilo potrebno brati, - on jih je tako živel!

Da je postal begunec, brezdomec, in ostal brez imena, je bila cena za njegovo škofovstvo.

Cena za škofovstvo je bilo tudi biti priča mučeništev toliko slovenskih bratskih duhovnikov in zvestih prijateljev v njegovi domovini. Tudi je bila cena za škofovstvo, da je bil obsojen od tistih, ki jim je bil služabnik. Gledati trpljenje in smrt družin, je bila tudi cena za škofovstvo. Neustrašeno opominjati, prostovoljno trpeti, nenehno moliti - to je cena za služenje s škofovstvom.

Biti begunec med begunci je bilo dano škofu Gregoriju Rožmanu. Toliko je želel biti med svojimi, a njegovi ga niso sprejeli.

Spominjam se ponižnosti tega škofa, ki ga niso skrbele reči tega sveta in je bil določen za križarja proti vsem onim, ki imajo Boga za sovražnika. Spominjam se vere tega škofa, ki je potrpljivo pokleknil pred najsvetejšim evharističnim Gospodom, in njegovega prepričanja, da je njegova po vsem svetu razkropljena čreda varna v Gospodovih rokah. Spominjam se tihega trpljenja in grenkih solz in globoke bolečine tega škofa, ki je mogel svoje, ki so ga potrebovali, doseči samo preko daljav. Spominjam se ljubezni tega škofa, podobne Kristusovi, ki je bil pripravljen odpustiti svojim obtoževalcem, ki pa je bil tudi prepričan, da resnična ljubezen pomeni biti trden proti tistim, katerim so krščanska načela manj važna kot politično prepričanje.

Mnogi drugi so ga bolj poznali kot jaz, toda jaz sem hvaležen Bogu, da sem ga poznal takega, kot ga pomnim. Škof Rožman je bil človek za vse čase - pobožen, duhovniški, načelen, prijeten. Kaj vse je bil in kaj vse je naredil, bomo zvedeli šele v večnosti.

Na moji novi maši je ta zgledni škof pridigal o vrstici iz psalma, ki sem ga dal natisniti na novomašno podobico: "Kako bom mogel pourniti

Škof dr. Edvard Pevec

Fotografija tega upokojenega ameriškega škofa slovenskega porekla je bila posneta ob priliki Baragovega dne 2005 v cerkvi sv. Vida v Clevelandu, ko je šel v procesiji v družbi več ameriških škofov

Gospodu vse dobro, ki mi ga je storil?" Verjetno se je on v teku svojih 76 let spraševal tudi o tem. On je bil vedno hvaležen mož in Gospodovo dobro zanj je prihajalo tako pogosto v obliki težkih križev. Bil je dober škof ta škof Rožman. Dober pastir. Dober služabnik. Veliko je storil, da bi bil vreden naloge, ki mu je poveril Jezus.

16. novembra 1959 ob 3.45 uri zjutraj. Resnično, umrl je svetnik, da bo živel večno. Jaz se ga bom vedno spominjal. Verjetno bi se ga morali vsi.

Nameni Apostolata molitve ZA NOVEMBER

SPLOŠNI: Da bi zgled ljubezni, ki nam ga dajejo svetniki, utrdilo kristjane v predanosti Bogu in bližnjemu, da bi posnemali Kristusa, ki je prišel, da bi služil in ne, da bi drugi služili njemu.

Ozrimo se na svetnike, na tiste, ki so ljubezen uresničevali na zgleden način. Koliko pričevanj ljubezni bi mogli navesti iz zgodovine Cerkve! Poseben izraz pa najde v služenju ljubezni do bližnjega pričevanje, ki ga je uresničevalo celotno meniško gibanje od svojih začetkov s svetim opatom Antonom (+ 356). V srečanju »iz obličja v obličje« z Bogom, ki je ljubezen, čuti menih nujno zahtevo, da vse svoje življenje spremeni v služenje – v služenje Bogu in služenje bližnjemu. Tako je treba razlagati velika gostišča, bolnišnice in sirotišnice, ki so nastale poleg samostanov. In tako se razlagajo tudi velike pobude za človeški napredek in krščansko vzgojo, ki so namenjene predvsem najbolj ubogim; zanje so se najprej zavzemale skozi vso zgodovino moške in ženske redovne ustanove.

Najodličnejša med svetniki je Marija, Gospodova mati in ogledalo vse svetosti. Marija je velika prav zaradi

tega, ker noče povelečevati sebe, marveč povelečuje Boga. Njega srečuje tako v molitvi kakor tudi v služenju bližnjemu; samo tako svet postaja dober. Ponižna je: noče biti nič drugega kakor Gospodova služabnica. Marija ve, da k zveličanju sveta prispeva samo s tem, da noče izpolnjevati svojega načrta, marveč se povsem daje na voljo Božjemu delovanju. Marija je postala mati vseh verujočih. K njeni materinski dobroti kakor k njeni deviški čistosti in lepoti prihajajo ljudje vseh časov in vseh koncev sveta v svojih stiskah in v svojih upih, v svojem veselju in trpljenju, v svoji osamljenosti in v občestvu. In vedno izkušajo dar njene dobrote, izkušajo neizčrpano ljubezen, ki jo deli iz dna svojega srca.

*Benedikt XVI.,
iz okrožnice Bog je ljubezen*

MISIJSKI: Da bi krščanske skupnosti v Aziji, zavrte v Kristusovo obličje, v popolni zvestobi evangeliju znale najti najustrežnejše poti za oznanjevanje Kristusa narodom tega prostranega kontinenta z bogastvom kultur in starodavnih oblik duhovnosti.

Z duhovnimi očmi gledamo Azijo. To je celina izredno hitrega napredka, najrazličnejših kultur in ver, celina, na kateri imata Kitajska in Indija – vsaka več kot mi-

lijardo prebivalcev. V vesoljni Cerкви hitro raste odstotek indijskih duhovnikov, redovnikov in redovnic.

Azija je tudi celina velikih naravnih nesreč, potresov, poplav, suše, bolezni, onesnaževanja okolja pa tudi revolucij in vojn. Z duhovnimi očmi gledamo v trpečih množicah trpeči Kristusov obraz. Ko molimo za prizadete, preganjane, obubožane, ko storimo kaj dobrega, izražamo svojo ljubezen do Njega, ki je za vse trpel, umrl in vstal.

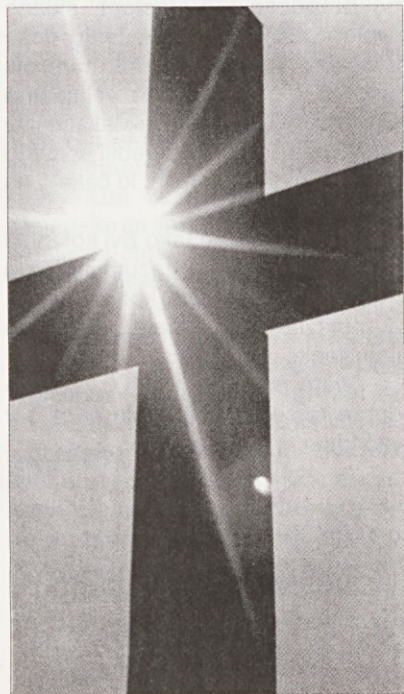
Pred očmi imamo tudi azijske krščanske skupnosti, ki so ponekod maloštevilne sredi množice drugače vernih. Z zaupanjem nas navdajajo številni duhovni poklici. To je posebej značilno za Cerkev v Indiji, na Filipinih, v Južni Koreji, v Indoneziji in v Vietnamu. Le domači verski voditelji globlje poznajo mišljenje in način razmišljanja svojih sonarodnjakov, zato so prvi poklicani, da krščansko

vero oplemenitijo s svojo kulturo.

p. Jože Kokalj

SLOVENSKI: Da bi ob smrti in pogrebi v pravem razmerju skrbeli za telesa in duše pokojnih.

»N e, tam na dnu gomile ni vsega konec, tak poln pričakovanja je sen mrličev.« je zapisal Oton Zupančič. Prepričan, da s smrtjo ni vsega konec, na

neki način spremlja človeški rod že od začetka. Človek pokopava svoje mrtve in obeležuje njihove grobove. Kristjani pa nimamo le slutnje. S svojim vstajenjem nam je Kristus dal gotovost, da se s smrtjo življenje ne konča, ampak se pravo življenje šele začne. Kako tolažilno zvene besede hvalnice: »V Kristusu nam je zasijalo upanje blaženega vstajenja, da nas, ko nas žalosti gotova usoda smrti, tolaži obljuba prihodnje nesmrtnosti. Zakaj tvojim vernim se, Gospod, življenje spremeni, ne pa uniči in ko jim razpade dom bivanja na zemlji, se jim pripravi večno bivališče v nebesih.« Prav je, da pokojnikovemu telesu izkažemo spoštovanje in poskrbimo za dostojen pokop, ne smemo pa pozabiti, da je človek več kot telo, da ima neumrljivo dušo. Cerkev priporoča molitev in darovanje

sv. maš za rajne. Zakaj? Ker je v vsakem človeku še toliko mlačnosti in ravnodušnosti, pa tudi slabe volje. Bog je svet.

Nič, kar ni sveto, ne more obstajati ob njem. Toliko se najde pri človeku, kar mora biti očiščeno. Vice so po veri Cerkev očiščujoči ogenj, kjer se človek očisti vsakega samoljubja in se dokončno usmeri k Božji luči.

Zgodovinar Golo Mann, sin znanega pisatelja Thomasa Manna, po prepričanju protestant, sklene svoje razmišljanje o čiščenju duše v vicah z vprašajem: »Ali more biti zmotno to, kar je tako veličastno smiselno?« Druga knjiga Makabejcev pa poroča, kako so priredili spravno daritev za grehe padlih, ki čakajo na vstajenje od mrtvih.

V Kristusu smo tako živi kot mrtvi povezani, zato je razumljivo, da molimo tako za žive kot za mrtve. Z molitvijo jih izročamo Božjemu usmiljenju.

Svete maše in molitve za naše drage rajne so poljubi, ki segajo v večnost.

Jože Pucelj

Devica Marija točila krvave solze

Poročali smo že, da so v Civitavecchii blizu Rima leta 1995 iz kipa medžugorske Marije tekle krvave solze. Tedanji krajevni škof Girolamo Grillo je o tem spet spregovoril za Radio Vatikan. Dejal je, da so po njegovem naročilu kip prinesli k njemu, in ko ga je 15. marca 1995 držal v rokah, so iz kipa iz Marijinih oči tekle solze, krvave solze. Papež Janez Pavel II. je škofa, ki mu je poročal o tem dogajanju, prosil, ali mu lahko kip prinese v njegovo stanovanje, da bo pred njim molil. To se je tudi zgodilo. Čeprav je bil papež prepričan o izrednosti dogodka, je škofu Grillu vendarle rekel, naj o vsem dokončno odloči Kongregacija za nauk vere. (www.papanews, februar 2008)

Primerjava med Bogom filozofov in svetopisemskim Bogom

TOMÁŠ ŠPIDLÍK

Eno od prvih srečanj med pojmom Boga, ki nam ga daje filozofija - to je s pomočjo intelektualnih razmišljanj - in Bogom, ki nam ga razodeva Sveto pismo, se je dogodilo v Aleksandriji v Egiptu. V tem kraju, v mestu, ki bi ga mogli imenovati univerzitetno, je v Kristusovem času živel eden največjih judovskih filozofov, Filon Aleksandrijski. Tukaj so tudi Staro zavezo prevedli v grščino. Nekega dne je Filon prinesel grško besedilo Biblije svojim univerzitetnim kolegom, da bi jih prepričal, da tudi Judje - in ne le Grki - poznajo modrostne knjige, filozofijo. Vendar ni bil uspešen. Poganskim filozofom se je Sveto pismo zdelo smešna knjiga, ker je bil v njej izražen primitiven in

naiven pojem Boga. Bog Izraela, kot beremo v sveti zgodovini, pogosto spreminja mnenje: nekaj obljubi, nato se zažene proti nezvestobi svojega ljudstva in grozi, da ga bo kaznoval, vendar se na koncu ponovno pomiri ob pokori in daritvah. Pravi Bog, so trdili filozofi, je večno nespremenljiv, netrpen.

Poleg tega dela Izraelov Bog, kot beremo v Bibliji, čudeže: ustavi vode morja, Jordana... Toda čudež, so ugovarjali filozofi, je motenje čudovitega kozmičnega reda, ki ga zagotavljajo nespremenljivi zakoni.

Filon je moral odgovoriti na te težke ugovore, in to je storil po svojih najboljših močeh. Njegov argument je mogoče povzeti takole: če Bog ne more delati čudežev, če

ne more slišati molitev svojega ljudstva in jih uslišati, ne bo svobodni Bog, ampak samo neizprosen zakon. Toda če Bog ni svoboden, ne more biti svoboden niti človek, ki je ustvarjen po njegovi podobi in podobnosti (prim. 1 Mz 1,25-26). Toda kakšno bi tedaj bilo človekovo dostojanstvo, če bi bil človek brez vsakršne svobode?

Filon je imel prav. Bog, ki se razodeva v Stari zavezi, je oseba, ki deluje svobodno. Ni netrpen. Nasprotno, lastnost, ki ga odlikuje v njegovi drži do njegovega ljudstva, je, da je usmiljen, gane ga revščina ljudi, uslišuje njihove molitve, pokora grešnikov ga nagne k temu, da odpusti. Ni čista 'ideja' ali 'kozmični zakon', ampak živa oseba, ki ima očetovsko čutenje. Filon sklene: poganski filozof sicer izpoveduje vero v Božanstvo, vendar so 'brezbožni', ne poznajo živega in pravega Boga, kakor se je razodel izraelskemu ljudstvu.

Verujem v enega Boga, Očeta vseмогоčnega

V Izraelu se je torej ohranila zavest, da ravna Bog s svojim ljudstvom in z vsakim posameznikom kot oče. To je nekaj bistveno drugačnega od Boga modrecev tega sveta. Zavest o tej razliki je bila še močnejša pri kristjanih in je našla svoj izraz v prvem členu veroizpovedi. Vendar je treba biti v tem kontekstu pozoren na odtenek v recitiranju *Creda*. Vajeni smo reči: »Verujem v enega Boga,« pri čemer ločimo besede, ki sledijo, s premorom ali celo z vejico. Na ta način trdimo, da je predvsem treba verovati v Boga kot takšnega. Nato nas razodetje pouči, da so v Bogu tri Božje Osebe: Oče, Sin in Sveti Duh.

V bogoslužjih vzhodnih Cerkva je premor ali vejica prestavljen za dve sledeči besedi, tako da recitirajo: »Verujem v enega Boga-Očeta vseмогоčnega.« To bolj ustrezno položaju porajajoče se Cerkve prvih stoletij. Ljudje so v splošnem izpovedovali obstoj enega Boga, vendar - kot smo videli - niso uspeli sprejeti, da bi bil usmiljeni Oče in da bi imel

možnost svobodnega delovanja v kozmosu. Torej se v prvem členu veroizpovedi znotraj tega konteksta izpoveduje vseмогоčno Božje očetovstvo. Takšna izpoved vere ni sklep intelektualnih ali filozofskih razmišljanj, ampak je člen razodete vere.

Obstaja poučna pripoved, ki smo jo vzeli iz islamskih apoftegem. Pripovedujejo, da je bil v času emirja Buja Muslima Marvazija neki nedolžni derviš obtožen kraje. Zgrabili so ga torej in vrgli v ječo. Ko se je spustila noč, je Bu Muslim v sanjah videl Preroka, in ta mu je rekel: »O Bu Muslim, Gospod me je poslal, ker je eden od njegovih prijateljev v tvojih ječah. Vstani in ga spusti!« Bu Muslim se je prebudil in je še slečen stekel k vratom zapora, ukazal, naj jih odprejo, in potegnil iz njega derviša ter ga prosil, naj mu odpusti, rekoč: »Izrazi svojo željo!« Derviš je odvrnil: »O emir, kdo, ki ima tako kot jaz Gospoda, kateri o polnoči vrže Bu Muslima iz tople postelje in ga pošlje, naj me reši nesreč, bi mogel upravičeno prositi za pomoč koga drugega, tako da mu izrazi kakšno željo?« Bu Muslim je planil v jok in derviš je odšel.

Ali je mogoče Božji obstoj dokazati z razumskimi argumenti?

V tej točki se zahodni teologi in nekateri vzhodni teologi razhajajo. Prvi vatikanski koncil je potrdil starodavno izročilo sholastičnih avtorjev, ki so močno razvili razumske argumente, da bi dokazali Božji obstoj. Znamenite so postale 'poti' Tomaža Akvinskoga. V svetu se vse giblje. Od kod prihaja gibanje? Vselej od kakšnega drugega vzgiba. In ta od prejšnjega in tako naprej. Reči, da se to nadaljuje v neskončnost, ne bi bila razlaga, ampak zavračanje vsakršne razlage. Torej je treba predpostaviti, da obstaja negibno prvo gibalo: Bog. Podobno dokazovanje velja za vse ostale stvari, ki jih opazujemo ali mislimo. Kakšna stvar je manj popolna, kakšna je bolj. To pomeni,

da mora na začetku obstajati popolnoma popolno bitje, vrhunec vsega dobrega in vsega lepega: Bog.

In vendar kar nekaj pravoslavni avtorjev zanika veljavnost takšnih argumentov v dokazovanju Božjega obstoja. Ta je predmet razodete vere in ne sad logičnega razmisleka. Kako razrešiti takšno razhajanje mnenj? Gre za nesporazum. Najprej je treba določiti, kaj razumemo z besedo 'Bog'. Če z njo označujemo prvi vzrok veselja in človeške misli, najvišjo popolnost, ki je pogoj za vse, kar je dobrega, in za vsakršno lepoto, je obstoj Boga v tem pomenu mogoče dokazati s človeškim razumom kot nujen. Dejansko ga sprejema velika večina mislecev človeštva. Toda drugače je, če z besedo 'Bog' pojmuje našega »Očeta, ki je v nebesih«. Bog, ki nam ga je v tem smislu razodel Jezus Kristus, je predmet krščanske vere. Da bi sprejeli vero v pravo Božje očetovstvo, sta potrebna razsvetljenje Svetega Duha in ljubezen - carità -. Zaradi tega v bizantinskem obredu pred recitacijo *Creda* diakon opomni vernike: »Ljubimo se med seboj, da bi mogli enodušno izpovedati,« in nato sledi skupna recitacija: »Verujem v enega Boga Očeta vseмогоčnega.«

To različnost drž moremo osvetliti z zanimivim dejstvom. V času, ko je v vzhodnih deželah vladal ateistični režim, je bil objavljen *Slovar ateizma*, ki je trdil, da pobija 'neznanstvena praznoverja'. Pod geslom 'Bog' se je nahajala ta opredelitev: »Mitološko bitje, za katerega verujoči verujejo, da sliši njihove prošnje, ki jih izrekajo v molitvi, in h kateremu se morejo obrniti v svojih potrebah. Torej ni znanstven pojem.«

Verujoči so se čutili užaljeni, ko so religijo na ta način predstavljali otrokom v šolah. Vendar, čudno, bi mogli sprejeti, da 'opredelitev' slovarja ne bi bila bistveno napačna, če bi jo hoteli predstaviti na nepolemičen način. Moti nas samo izraz 'mitološko bitje'. Kajti v današnjem jeziku je 'mitologija' množica pripovedi o stvareh, v katere ne verjamemo. Toda izvorno

je izraz 'mit' pomenil preprosto vse, kar spoznamo iz pripovedi, kar so nam razodeli drugi. Tako dejansko sprejemamo vero v Boga Očeta: iz razodetja Cerkve in ne iz kakšnega 'znanstvenega' razloga, zaradi čistega razmišljanja.

V krščanskih družinah to vero prvi 'razodevajo' starši. Neki slovaški pisatelj je napisal novelo *Komu pripada sonce*. V njej pripoveduje o otroku neke zelo revne družine. Otrok ni imel občutka, da je reven, ker so živeli srečno. To je odkril v šoli, ko so ga drugi obravnavali kot revnega. Tedaj je otrok vprašal mater: »Zakaj smo revni?« Sprejel je odgovor: »Ker hiša ni naša, ker to ni naše, ker tudi tisto ni naše...« Otrok je osupnil. Tega ni vedel. Toda nazadnje je zastavil zadnje vprašanje, odločilno: »In čigavo je sonce?« Materin odgovor ga je osrečil: »Sonce je od dobrega Boga.« To je bilo razodetje Božjega očetovstva, ki ga je nato podpiralo vse življenje.

Se nadaljuje
Iz knjige *Ali poznaš Boga?*

SVETNIK MESECA

KAREL BOROMEJSKI, milanski nadškof

1538 – 1584

4. november

SILVESTER ČUK

Današnji svetnik je posebno zanimiv in prikupen zato, ker je z versko obnovo v duhu tridentinskega koncila (1545-1563) začel od zgoraj navzdol: z nastopom na papeškem dvoru, v škofiji, ki ji je bil postavljen za pastirja, od tod je našel pot med preproste vernike in se končno izčrpal v delu za njihovo večno srečo.

Karel Boromejski je izhajal iz ene najuglednejših rodbin v milanski kneževini, ki je bila v sorodstvu z več

vladarji. Rodil se je 2. oktobra 1538 kot tretji otrok senatorja Gilberta Borromea in Margerite Medici. Starši so bili pobožni, globoko verni in dejavni v ljubezni do bližnjega. Mati je umrla, ko je bilo Karlu komaj devet let. Oče se je ponovno poročil, kajti družina s šestimi otroki je potrebovala drugo mater. Družina je upravljala vrsto cerkvenih posestev in je tako bila v tesni zvezi s predstavniki Cerkve. Po tedanji navadi je bil Karel že s sedmimi leti uvrščen med klerike, da je lahko sprejel v upravo cerkveno posest.

Šolanje je pričel v Milanu; ko mu je bilo štirinajst let, se je vpisal na univerzo v mestu Pavia, kjer je študiral pravo in študij po sedmih letih dokončal z dvojnimi doktoratom. Leta 1558 je izgubil očeta, leta 1559 pa je njegov stric (materin brat) Gian Angelo Medici postal papež Pij IV. Oče je Karla ves čas študija navajal k resnemu delu in Karel je užival ugled vzornega študenta. Zato ni čudno, da ga je stric papež hotel imeti ob sebi, da bi mu s svojim znanjem prava pomagal pri vodstvu Cerkve. Leta 1560 je komaj dvaindvajsetletnega Karla imenoval za kardinala in mu podelil naslov »stalnega upravitelja« milanske nadškofije, vendar z obveznostjo, da ostane v Rimu kot njegov pomočnik. Mladi »kardinal-nečak«, kot so mu pravili, je bil zelo moder svetovalec stricu-papežu. Tudi na Karlovo prigo-

varjanje je Pij IV. ponovno sklical in leta 1563 dokončal cerkveni zbor v Tridentu. Tega leta se je Karel po duhovnih vajah dokončno odločil za duhovniški poklic: julija je prejel mašniško posvečenje, decembra istega leta pa je bil posvečen še v škofa. Leta 1565 je v njegovem naročju umrl stric-papež in Karel Boromejski je smel zapustiti Rim.

V Milanu so ga slovesno sprejeli septembra 1565. Mladi nadškof se je nemudoma lotil dela. Najprej je napravil red v nadškofijskih uradih, potem pa je obiskal čisto vse župnije v svoji prostrani nadškofiji. Vtise s teh obiskov je zapisoval in iz teh zapiskov so nastali njegovi sloveči »Opomini ljudstvu«. Dobro je čutil: če hočem škofijo prenoviti po smernicah tridentinskega koncila, potrebujem dobre sodelavce. Zato je začel ustanavljati semenišča, zavode za vzgojo bodočih duhovnikov. Za vernike je ustanavljal šole, v katerih so poučevali verouk.

Nadškof Karel Boromejski se je izkazal v odpovedi samemu sebi in ljubezni do bližnjega za časa velike kuge, ki je v letih 1676/77 pustošila po njegovi škofiji. Zgodovinarji poročajo, da je bil milanski nadškof tedaj pravi oče kužnih bolnikov.

Oktobra leta 1584 je šel na duhovne vaje v kraj Monte Varallo pri Novari. Z zadnjimi močmi je odpotoval proti Milanu, kjer je 3. novembra 1584 izdihnil svojo dušo, star komaj 46 let. Med svetnike je bil prištet leta 1601. Za svojega zavetnika so si ga izbrali dušni pastirji, vzgojni zavodi in semenišča.

Danes obhaja svoj god večina tistih oseb na Slovenskem, ki nosi ime Karel, Karol, Karl, Karlo, Karla, Karlina pa tudi Drago, Dragotin, Draga, Dragica, Draguška.

Pred bitko je stopil oficir pred vojake in jim svečano povedal:

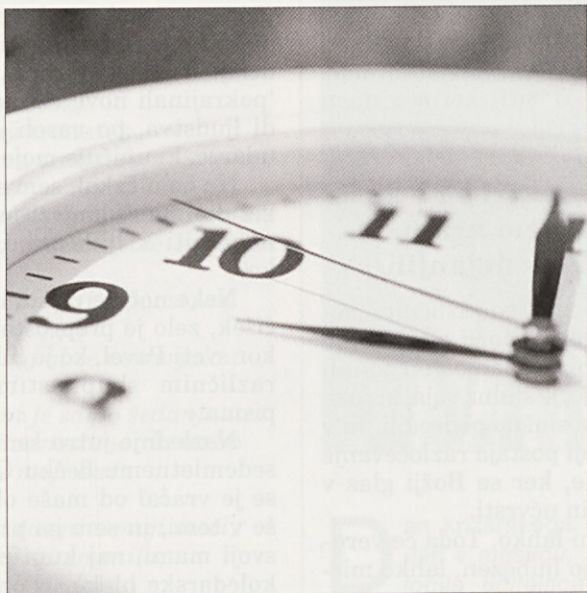
»Vojaki, sedaj gre mož na moža.«

Oglasil se je nekdo in rekel:

« Prosim, pokažite mi mojega moža ! Morda se bom lahko z njim sporazumel.»

NAŠE BOGASTVO JE SEDANJOST

FRANÇOIS X. NGUYEN VAN THUÂN (6)

» **P**o neki čudni odtujitvi,« je zapisal veliki pravoslavni teolog Evdokimov, »človek tega sveta živi v preteklosti - v svojih spominih - ali v pričakovanju svoje prihodnosti; sedanjemu trenutku pa se poskuša izogniti, svojega iznajditeljskega duha uporablja, da bi bolje 'ubijal čas'. Ta človek ne živi tukaj in zdaj, ampak v fantazijah, ki se jih ne zaveda. (...) Preteklost in prihodnost v svoji abstraktni odmaknjenosti ne obstajata in nimata dostopa do večnosti; ta se steka samo v sedanji trenutek in je dana samo tistemu, ki se naredi popolnoma navzočega v tem trenutku. Samo v teh trenutkih jo je mogoče doseči in živeti v podobi večne sedanjosti.«

V tem preišljevanju bi se rad ustavil ob sedanjem trenutku. V sedanjosti se začne pustolovščina upanja. To je edini čas, ki ga držimo v rokah. Preteklost je že minila, o prihodnosti ne vemo, ali bo. Naše bogastvo je sedanjost.

Živeti v sedanjosti je pravilo

naših časov. V vročinskih ritmih naše dobe se je treba ustaviti v sedanjem trenutku kot edini možnosti za to, da bi zares 'živeli' in že zdaj uvedli naše zemeljsko življenje v tek večnega življenja.

Pot do svetosti

Ko so me avgusta leta 1975 aretirali, so me iz Saigona ponoči odpeljali prav do Nhatranga; pot, dolgo 450 kilometrov, sem opravil med dvema policajema. Začela se je izkušnja zaporniškega življenja: brez urnika. Neki vietnamski pregovor pravi: »En dan v zaporu velja tisoč jeseni in svobodi... To sem izkusil: v zaporu vsi čakajo na osvoboditev, vsak dan, vsako minuto.

V tistih dneh, v tistih mesecih mi je mučilo duha veliko zmedenih čustev: žalost, strah, napetost. Moje srce je bilo raztrgano zaradi oddaljenosti od mojega ljudstva. V nočni temi sem se sredi tega oceana tesnobe počasi prebudil: »Soočiti se moram z resničnostjo. V zaporu sem. Če čakam na ustrezen

trenutek za to, da bi naredil kaj zares velikega, kolikokrat se mi bodo ponudile podobne priložnosti? Ena sama stvar bo zanesljivo nastopila: smrt. Zgrabiti je treba priložnosti, ki se kažejo vsak dan, da bi navadna dejanja opravili izjemno dobro.«

V dolgih nočeh v zaporu sem se zavedel, da je živeti sedanji trenutek najpreprostejša in najzanesljivejša pot do svetosti. Iz tega prepričanja se je rodila molitev:

»Jezus, ne bom čakal; živim v sedanjem trenutku in ga napolnujem z ljubeznijo.

Ravna črta je narejena iz milijonov majhnih pik, ki so povezane druga z drugo.

Tudi moje življenje je narejeno iz milijonov sekund in minut, ki so povezane druga z drugo.

Popolnoma imam na voljo vsako posamezno piko in črta bo ravna. Vsako minuto živim v popolnosti in življenje bo sveto.

Pot upanja je sestavljena iz majhnih korakov upanja. Življenje upanja je narejeno iz kratkih minut upanja.

Kakor ti, Jezus, ki si vedno delal, kar je všeč tvojemu Očetu.

Vsako minuto ti hočem reči: Jezus, ljubim te, moje življenje je vedno 'nova in večna zaveza' s tabo.

Vsako minuto hočem peti z vso Cerkvijo: Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu ...«

Prizadevanje in dar

V evangeliju nas Jezus vedno znova opozarja, naj živimo sedanjost. Pravi, naj Očeta prosimo kruha samo za »danes«, in nas spominja, da »je dovolj dnevu njegova lastna teža« (prim. Mt 6,34).

Ključ nas vsak trenutek v celoti. In hkrati nam vse podarja. Jezus na križu razbojniku, ki ga prosil: »Jezus, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo,« odgovori: »Še danes boš z menoj v raju« (prim. Lk 23, 42-43). V besedi »danes« je vse Jezusovo odpuščanje, ljubezen.

Sveti Pavel do največje mere poudarja poistovetenje s Kristusom v vsakem trenutku, tako da celo ustvari novo, izrazito izrazoslovje: *confixus cruci* - skupaj s Kristusom

sem križan (Gal 2,20), *consepulti* - skupaj z njim smo pokopani (Rim 6,4; Kol 2,12), *conmortui sumus, convivemus* - z njim smo umrli, z njim bomo živeli (2 Tim 2,11; prim. 2 Kor 7,3), *consurrexistis* - s Kristusom ste vstali (Kol 3,1). Apostol govori o Jezusovi zvezi z nami kot o neprenehni resničnosti, življenju brez prekinitve, ki vključuje vse naše bitje in čaka na naš odgovor: Kristus je umrl in se je vrnil v življenje, da bi bil Gospod mrtvih in živih. Zato »če živimo, živimo za Gospoda; in če umiramo, umiramo za Gospoda« (prim. Rim 14,8-9). »Najsi torej jeste ali pijete ali delate kaj drugega, vse delajte v Božjo slavo« (1 Kor 10,31).

V četrtem evangeliju se ta kristološka razsežnost odpira v trinitarično razsežnost: »Da bi bili eno, kakor sva midva eno: jaz v njih in ti v meni« (Jn 17, 22-23).

Življenje je le hip, je ura, ki mine...

Vsi svetniki in veliki pričevalci se strinjajo glede pomena sedanjosti. Z Jezusom živijo združeni vsak trenutek svojega življenja v skladu z lastnim idealom, utelešenim v njihovih biti. Za Ignacija Lojolskega je to *Ad maiorem Dei gloriam* - v večjo Božjo slavo, za Elizabeto od Trojice *In laudem gloriae* - v hvalo veličastva, za Janeza Boska *Da mihi animas* - daj mi duše, za mater Terezijo *Misericordia* - usmiljenje. Za Raula Follereauja je *Jezus v gobavih*, za Jeana Vanierja *Jezus v duševno prizadetih* ...

Ko svetniki v sedanjem trenutku posebej svojo ideal, živijo življenje, ki se uresničuje v svojem bistvu.

Sveti Pavel od Križa piše:

»Blagor duši, ki počiva *in sinu Dei* - v Božjem objemu, ne da bi mislila na prihodnost, ampak skrbi za to, da živi trenutek za trenutkom v Bogu, brez druge skrbi, kot je ta, da bi dobro izpolnila njegovo voljo v vsakem dogodku.«

In Terezija iz Lisieuxa zatrjuje: »Življenje je le hip, je ura, ki mi mine, življenje je le dan, ki se izmuzne, beži. Ti to veš, o moj Bog:

Da te ljubim na zemlji, le ta dan imam!«

»Kdor pozna pot svetosti,« pravi neki veliki duhovni lik našega časa, »se navdušeno vrača in vedno znova spet vrača k askezi, ki jo ta pot zahteva: živeti v Bogu v sedanjem trenutku življenja. Tako se popolnoma oddaljimo od vsega, kar ni Bog, in se potopimo v Boga, kjer koli je navzoč. Tedaj naše življenje ni več toliko 'bivanje', marveč v polnosti 'biti', ker je v njem Bog, On, ki je.«

Svetišča ni treba iskati na kakem kraju, ampak v dejanjih

Razločevati med različnimi notranjimi glasovi Božji glas (prim. CS 16), da bi v sedanjosti izpolnili njegovo voljo, je stalna vaja, ki so se ji svetniki poslušno podredili. In v tej stalni vaji postaja razločevanje čedalje lažje, ker se Božji glas v nas okrepi in učvrsti.

Včasih ni lahko. Toda če verujemo v Božjo ljubezen, lahko mirno izvršujemo, kar mislimo, da je njegova volja, z zaupanjem, da nas bo v primeru, če smo se zmotili, postavil na pravi tir.

»Njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu, namreč njim, ki so bili poklicani po njegovem načrtu,« spominja Pavel Rimljanec (Rim 8, 28).

In Raissa Maritain piše: »Dolžnosti vsakega trenutka pod nejasnimi videzi skrivajo resnico Božje volje; so kakor zakramenti sedanjega trenutka.«

Origen nam pušča tale lepi nasvet: »Svetišča ni treba iskati na kakem kraju, ampak v dejanjih, v življenju in v navadah. Če so v skladu z Bogom, če ustrezajo Božjim zapovedim, je le malo pomembno, ali si v hiši ali na trgu: zakaj pravim 'na trgu'? Malo je pomembno celo, če si morda v gledališču: če služiš Božji Besedi, si v svetišču, nikar ne dvomi.«

Kako naj vsak trenutek napolnimo z ljubeznijo

Ko sem bil primoran v obvezno bivanje v vasi Cáy Vông pod

nadzorom policije, sem čutil, kako me je noč in dan nadlegovala misel: »Moje ljudstvo! Moje ljudstvo, ki ga tako ljubim: čreda brez pastirja! Kako bi mogel priti v stik s svojim ljudstvom prav v trenutku, ko najbolj potrebuje svojega pastirja? Katoliške knjigarne so bile zaplenjene, šole zaprte; sestre in redovniki, ki so poučevali, so razgnani; nekateri delajo na riževih poljih, drugi so v 'pokrajinah nove ekonomije' sredi ljudstva, po vaseh. Ločitev je udarec, ki uničuje moje srce.

Ne bom čakal, sem si dejal. Živeti hočem sedanji trenutek in ga napolniti z ljubeznijo, toda kako?«

Neke noči je prišla luč: »Francišek, zelo je preprosto. Stori kakor sveti Pavel, ko je bil v zaporu: različnim skupnostim je pisal pisma.«

Naslednje jutro sem namignil sedemletnemu dečku Quangu, ki se je vračal od maše ob peti uri, še v temi, in sem ga prosil: »Reci svoji mami, naj kupi zame stare koledarske bloke.« Pozno zvečer, spet v temi, mi je Quang prinesel koledarje in vse oktobrske in novembrske noči leta 1975 sem pisal svojim ljudem sporočila iz zapora. Vsako jutro je deček prišel, vzela liste, jih odnesel domov in dal prepisati sporočilo svojim bratom in sestram. Tako je nastala knjiga *Pot upanja*, ki je zdaj objavljena v enajstih jezikih.

Leta 1989, ko sem končno prišel iz zapora, sem dobil pismo matere Terezije, v katerem je pisala: »Ni pomembno število naših dejavnosti, ampak globina ljubezni, ki jo položimo v vsako dejanje.«

Trenutek, ki bo poslednji

Intenzivno živeti trenutek za trenutkom je skrivnost, kako živeti dobro tudi zadnji trenutek. Pavel VI. piše v svoji »Misli na smrt«:

»Ne smem več gledati nazaj, ampak moram rad, preprosto, ponižno, natančno izpolniti dolžnost, ki izhaja iz okoliščin, v katerih sem, kot tvojo voljo. Izpolniti naglo. Izpolniti vse. Izpolniti dobro.

»V TVOJIH ROKAH SEM SE HOTEL SPOČITI«

Izpolniti veselo, kar zdaj ti hočeš od mene, četudi neskončno presega moje moči in me stane življenje. Slednjič, to zadnjo uro.«

Vsaka beseda, vsaka kretnja, vsak telefonski pogovor, vsaka odločitev mora biti najlepša stvar v našem življenju. Prihranimo za vse našo ljubezen, naš nasmeh, ne da bi izgubili eno samo sekundo.

Vsak trenutek našega življenja naj bo
prvi trenutek,
poslednji trenutek,
edinstven trenutek.

To premišljevanje bi rad sklenil z molitvijo svete sestre Favstine Kowalske:

»Če gledam prihodnost, me prevzema strah,
toda zakaj bi se usmerjala v prihodnost?

Ljuba mi je samo sedanja ura,
ker prihodnost morda ne bo prebivala v moji duši.

Pretekli čas ni v moji moči,
da bi kaj spremenila,
popravila ali dodala.

Ne modreci ne preroki niso mogli storiti tega.

Zato zaupajmo Bogu, kar pripada preteklosti.

O sedanji trenutek, ti mi popolnoma pripadaš.

Uporabiti te želim, kolikor je v moji moči.

Zato zaupam v tvoje usmiljenje,
grem naprej v življenju kakor otrok
in ti vsak dan izročam svoje srce,

vžgano v ljubezni za tvojo večjo slavo.«

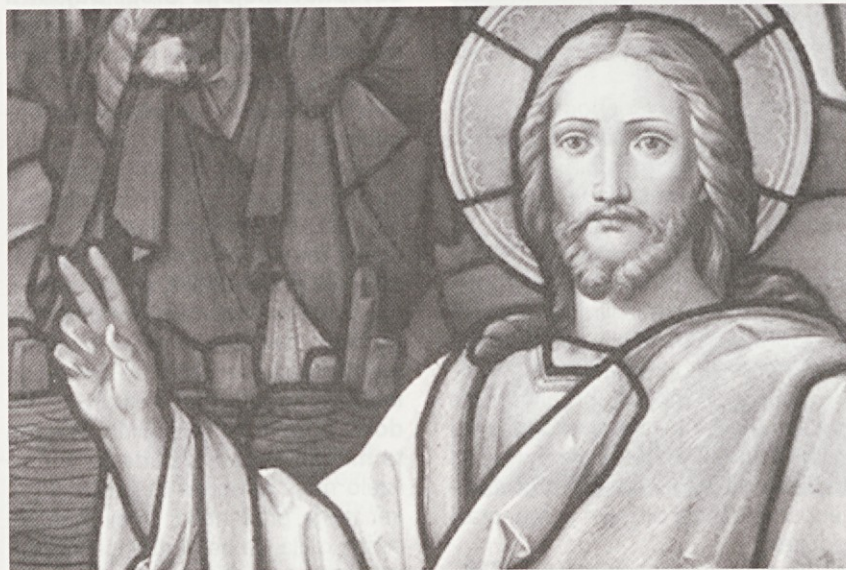
Dalje prihodnjič

Nekega svetega moža, ki je ravno žel žito, so vprašali:

«Kaj bi storili, če bi sedaj zvedeli, da boste čez eno uro morali umreti?»

Odgovoril Je:

«Pri delu, ki mi je še ostalo, bi se še bolj potrudil.»

Dan križarskega pohoda (*En dan v mesecu, ki ga je do- ločila učiteljica novink, je vsaka novinka preživljala kot »dan križarskega pohoda«.* Ta dan se je bila dolžna truditi za večjo zbranost in združenje z evharističnim Jezusom, učiteljico je prosila tudi za dodatno premagovanje, vse svoje delo, molitve in trpljenje pa je darovala Gospodu Jezusu v zadoščenje za grešnike. Nekatere sestre so to navado ohranile tudi po odhodu iz noviciata) – ki je peti dan v mesecu, tokrat je to prvi petek. Danes je moj dan, da bi bedela pred Gospodom Jezusom. Tega dne moram zadoščevati Gospodu za vse žalitve in preziranja in moliti, da bi se na ta dan ne zgodilo nobeno bogoskrustvo. Moj duh je bil ta dan razžarjen z izredno ljubeznijo do evharistije. Zdelo se mi je, da sem spremenjena v ogenj. Ko sem se približala k svetemu obhajilu, sem opazila še drugo hostijo, ki se je obesila na duhovnikov rokav, in nisem vedela, katero naj sprejemem. Ko sem za hip premišljevala, je duhovnik postal nestrpen in mi z roko dal znamenje za obhajilo. Ko sem iz njegove roke prejela hostijo - je druga padla v moje roke. Duhovnik je odšel do konca obhajilne mize in

obhajal naprej, jaz pa sem ves čas držala Gospoda Jezusa v svojih rokah. Takoj, ko se je duhovnik ponovno približal, sem mu dala hostijo, da bi jo položil v kelih, kajti prej, ko sem prejela Gospoda Jezusa, nisem mogla reči, da je druga hostija padla iz keliha, ampak šele, ko sem zaužila obhajilo. Vendar sem tedaj, ko sem imela hostijo v rokah, začutila takšno moč ljubezni, da ves dan nisem mogla ničesar jesti niti priti k zavesti. Iz hostije sem zaslišala besede: **V tvojih rokah sem se hotel spočiti, ne le v tvojem srcu;** isti trenutek sem zagledala malega Jezusa. A ko se mi je duhovnik približal, sem spet videla hostijo.

Leto 1937 - Splošne vaje.

Kolikorkrat moje prsi dihnejo, kolikorkrat utripne moje srce, kolikorkrat moja kri zakipi po mojem telesu, toliko tisočkrat želim povelečevati tvoje usmiljenje, o presveta Trojica.

Vsa se želim spremeniti v tvoje usmiljenje, da bi bila živi odsev tebe, o Gospod. Naj ta največja božja lastnost, to je brezmejno božje usmiljenje, skozi moje srce in mojo dušo dospe k bližnjim.

Pomagaj mi, o Gospod, da bi bile moje oči usmiljene, da nikoli ne bi

sumničila in ne sodila po zunanosti, ampak iskala to, kar je v dušah mojih bližnjih lepo, in jim pomagala.

Pomagaj mi, da bi bil moj sluh usmiljen, da bi se sklanjala k bližnjim v potrebah, da bi moja ušesa ne bila brezbrizna ob bolečini in vzdihljajih bližnjih.

Pomagaj mi, Gospod, da bi bil moj jezik usmiljen, da bi o svojih bližnjih nikoli ne govorila zaničljivo, pač pa da bi imela za vsakega besedo tolažbe in odpuščanja.

Pomagaj mi, Gospod, da bi bile moje roke usmiljene in polne dobrih del, da bi svojim bližnjim znala delati le dobro in bi nase sprejemala težja in napornejša opravila.

Pomagaj mi, da bi bile moje noge usmiljene, da bi svojim bližnjim vedno hitela na pomoč, ne oziraje se na svojo onemoglost in utrujenost. Služenje bližnjim je moj pravi počitek.

Pomagaj mi, Gospod, da bi bilo moje srce usmiljeno, da bi čutila vse trpljenje bližnjih in da nikomur ne odrečem svojega srca. Iskreno se bom srečevala tudi s tistimi, za katere vem, da bodo zlorabljali mojo dobroto, toda sama se bom zaprla v Srce usmiljenega Jezusa. O svojem trpljenju bom molčala. Moj Gospod, naj tvoje usmiljenje odpočije v meni.

Ti sam mi naročaš, naj se vadim v treh stopnjah usmiljenja. Prvič: delo usmiljenja, kakršno koli že bodi. Drugič: beseda usmiljenja; česar z dejanjem ne bom zmogla, naj se uredniči z besedo. Tretjič: molitev; česar ne bom mogla uredničiti niti z dejanjem niti z besedo usmiljenja, to vedno zmorem z molitvijo. Molitev pošiljam celo tja, kamor telesno ne morem priti.

Moj Jezus, spremeni me v sebe, kajti ti zmoreš vse.

Varšava, leto 1933

Priprava (tretja probacija) pred večnimi zaobljubami. (*»Tretja probacija«, to je obdobje priprave redovnih sester na izpoved večnih zaobljub. V Kongregaciji božje Matere usmiljenja to obdobje traja pet mesecev.*)

Ko sem zvedela, da moram potovati na pripravo, se je veselilo moje srce spričo tako nepojmljive ljubezni, kakor so večne zaobljube. Pohitela

sem pred najsvetejši zakrament; ko sem se zatopila v zahvalno molitev, sem v svoji duši zaslišala besede: **Moj otrok, ti si moja radost, ti si osvežitev mojega Srca. Dajem ti toliko milosti, kolikor jih moreš prenesti. Kadar koli me želiš razveseliti, spregovori svetu o mojem velikem in neizmernem usmiljenju.**

Ko sem nekaj tednov, preden so mi sporočili, da bom imela pripravo, za trenutek stopila v kapelo, mi je Jezus rekel: **Ta trenutek se predstojnice posvetujejo, katere sestre naj izpovedo večne zaobljube. Vse ne bodo dosegle te milosti, a tega niso same krive. Kdor ne uporablja malih milosti - tudi velikih ne bo dobil. Toda tebi, moj otrok, je dana ta milost.** Veselo začudenje je prevzelo mojo dušo, in to zaradi tega, ker mi je pred nekaj dnevi ena od sester rekla, da ne bom pripuščena k tretji probaciji. Rekla je, da bo sama poskrbela za to, da bi mi ne dovolili izpovedati zaobljub. Na to nisem nič odgovorila, a bilo mi je zelo težko pri srcu. Toda trudila sem se, kolikor sem mogla, da bi prikrila svojo bolečino.

Jezus, kako čudoviti so tvoji nameni. Zdaj vidim, da ljudje sami od sebe ne morejo veliko - kajti imela sem svojo probacijo, kakor je Jezus napovedal.

V molitvi vedno najdem razsvetljenje in moč duha, kljub občasnim težkim in neprijetnim trenutkom, da je komaj mogoče razumeti, da se kaj takega more dogajati v samostanu. Božja previdnost je včasih nenavadna, toda to se vedno dogaja z namenom, da bi se v duši prebudile ali se izpopolnile kreposti. Zato so tu težave.

Danes (november 1932) sem prispela v Varšavo na tretjo probacijo. Po prisrčnem pozdravu z dragimi predstojnicami sem za trenutek stopila v malo kapelo. Nenadoma je božja navzočnost zajela mojo dušo in zaslišala sem besede: **Moja hči, želim, da bi bilo tvoje srce oblikovano po mojem usmiljenem Srcu. Vsa moraš biti prepojena z mojim usmiljenjem.**

Draga mati učiteljica me je takoj vprašala, ali sem v tem letu opravila duhovne vaje. Odgovorila sem, da

ne. »Potem morate opraviti vsaj tri-dnevne duhovne vaje.«

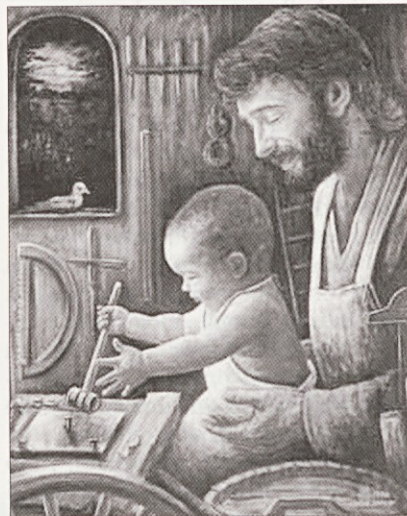
Bogu hvala. Pravkar so bile v Walendowu osemdnevne duhovne vaje in lahko bi se jih udeležila. Vendar so se v zvezi s potovanjem tja začele težave. Določena oseba je temu zelo nasprotovala in že je kazalo, da ne bom odpotovala. Po kosilu sem odšla na petminutno češčenje. Zagledala sem Gospoda Jezusa, ki mi je povedal: **Moja hči, pripravljam ti velike milosti na duhovnih vajah, ki jih jutri začneš.** Odgovorila sem: »Jezus, saj so se duhovne vaje pravkar začele, a jaz ne smem odpotovati.« Rekel mi je: **Pripravi se na to, da boš jutri začela duhovne vaje, glede tvojega odhoda bom uredil s predstojnicami.** Takoj je Jezus izginil. Začela sem premišljevat, kako se bo to zgodilo. A sem se že v naslednjem trenutku otresla vseh misli o tem in sem takoj molila k Svetemu Duhu za razsvetljenje, da bi mi dal spoznati vso mojo bedo. Iz kapele sem odšla takoj po svojih opravilih. Kmalu me je poklicala vrhovna predstojnica in mi rekla: »Sestra, še danes boste z materjo Valerijo odpotovali v Walendów, da bi takoj jutri mogli začeti z duhovnimi vajami. Nekako se je tako izteklo, da je mati Valerija tu, pa bosta skupaj odpotovali.« - Po manj kot dveh urah sem že bila v Walendowu. Za trenutek sem se poglobila vase in spoznala, da le Jezus lahko stvari tako uredi.

Ko me je zagledala oseba, ki je tako silovito nasprotovala mojemu odhodu na duhovne vaje, je bila vidno presenečena in nezadovoljna. Jaz pa, ne da bi se na to ozirala, sem jo prisrčno pozdravila in odšla h Gospodu po navodila, kako naj se med duhovnimi vajami vedem.

Moj pogovor z Gospodom Jezusom pred začetkom mojih duhovnih vaj.

Jezus mi je povedal, da se bodo te duhovne vaje nekoliko razlikovale od drugih. **V druženju z menoj si boš prizadevala za globok mir. Odstranil bom vse negotovosti glede tega. Vem, da si zdaj mirna, ko s teboj govorim, a ko preneham**

Sveti Jožef, patron in zgled

Dogodilo se je v času hude epidemije, ki je pobrala večji del pokrajine, kjer je bilo zlasti veliko žrtev med revnimi. Neki usmiljeni duhovnik vstopi v nizek in vlažen konjski hlev, kjer je trpel eden od žrtev okuženja. In kaj vidi? Starčka, ki je umiral, ležečega med nagnusnimi capami. Bil je sam; šop sená mu je služil za posteljo. Niti kosa pohištva, nobenega stola; vse je bil prodal prve dni svoje bolezní za malo čiste juhe. Na črni in prazni steni je visela sekira in dve žagi: to je bilo vse njegovo premoženje poleg njegovih rok, dokler jih še lahko premikal. A takrat že ni imel več moči, da bi jih dvignil.

»Priatelj moj, pogum!« mu pravi spovednik. »Danes vam Gospod naklanja veliko milost: kmalu se boste poslovili s tega sveta, na katerem niste imeli drugega kot trpljenje.« »Trpljenje?« je povzel besedo umirajoči s slabotnim glasom, »motite se; sveti Jožef je bil moj patron in moj zgled, zato se nisem nikoli pritoževal nad usodo, kot se tudi on ni. Nisem poznal ne sovraštva ne zavisti; zato sem vedno mirno spal. Čez dan sem se nadelal, ponoči sem pa počival. Z orodjem, ki ga vidite, sem si služil kruh, ki sem ga potem slastno pojedel. Bil sem reven, res, pa tudi sveti Jožef je bil reven, kot jaz,

rekel Bog. Njena duša je kristalno čista in polna milosti. Njeno telo je deviško in prepolno luči, saj se je nisem naveličal gledati, je poslušati, je občudovati, čeprav sem bil na tej zemlji. Ona je tako lepa, moja mama, da se v njeni bližini nisem nikdar počutil na tujem, čeprav sem bil tako daleč od sijaja nebes.

Čeravno vem, kako je, če te nosijo angeli, je rekel Bog, vendar se to ne more primerjati z rokami moje matere. Verjemite mi.

Potem, ko sem šel v nebesa, sem jaz pogrešal njo, ona pa mene. Zato je prišla direktno z dušo in telesom za menoj, da sva spet skupaj. Nisem mogel narediti drugače. Tako je moralo biti.

Roke, ki so se dotikale Boga, niso smele ohrometi. Oči, ki so gledale Boga, niso smele ostati zatisnjene. Ustnice, ki so poljubljale Boga, niso smele ostati zaprte. Tisto brezmadežno telo, ki je Bogu dalo telo, ni smelo razpadati v zemlji. Tega nisem mogel dopustiti. Ni bilo mogoče. Preveč bi me stalo, če bi to storil.

In čeprav sem Bog, sem njen sin. Poleg tega sem to storil zaradi mojih bratov, zaradi ljudi, je rekel Bog: da bi imeli mamo v nebesih, resnično mater, mojo, takšno kot so vaše, z dušo in telesom.

Zato, da bi se k njej vedno bolj zatekali! Je rekel Bog.

V nebesih imate zdaj mamo, ki vam sledi z očmi, z obema telesnima očesoma. Imate v nebesih mamo, ki vas ljubi iz vsega srca, s srcem iz mesa. In ta mama je moja, ki me gleda z istimi očmi, ki me ljubi z istim srcem.

Če bi bili ljudje modri, bi to izrabili in ne bi dvomili, da ji jaz ne morem ničesar odreči ... Tako je in ne more biti drugače, ko pa je moja mama.

*(Iz katoliške otroške revije
»Patapon«)*

govoriti, začneš iskati dvome. Vendar vedi, da bom tako utrdil tvojo dušo, če bi se tudi hotela vznemirjati, to ne bo v tvoji moči. Za dokaz, da ti govorim jaz, se boš drugi dan duhovnih vaj spovedala duhovniku, ki jih vodi. Takoj boš šla k njemu, ko konča premišljevanje, in mu predstavila svoje bojzani, ki jih imaš zaradi mene. Odgovoril ti bom po njegovih ustih in tedaj bodo prenehale tvoje bojzani. Na teh duhovnih vajah ohrani strogi molk, kakor da bi ne bilo ničesar okrog tebe. Pogovarjala se boš le z menoj in spovednikom, predstojnice boš prosila samo za spokorniške vaje. Izredno sem se razveselila, da mi je Gospod Jezus izkazal toliko svoje naklonjenosti in se tako ponižal k meni.

Dalje prihodnjič

Mama za vse

MICHEL QUOIST

Moj najlepši izum, je rekel Bog, je moja mama. Mamó sem potreboval, pa sem jo naredil. Svojo mamó sem naredil prej kot je ona mene. Zdaj sem zares človek kot drugi ljudje, nimam jim česa zavidati, saj imam mamó, pravo mamó, takšno, kot je prej nisem imel.

Moji mami je ime Marija, je

toča do danes se ne smem pritožiti. Če se pozdravim - kar je malo verjetno - bom šel v delavnico in naprej blagoslavljal božjo roko, ki me je do danes varovala.«

Presenečeni duhovnik ni vedel, kaj naj odgovori takšnemu bolniku. Ne glede na to mu je rekel:

»Prijatelj moj, kljub temu, da vam življenje ni bilo neznosno, vendarle se morate pripraviti na slovo od njega, da boste zmožni vdano sprejeti božjo voljo.«

»Znal sem živeti, znal bom tudi umreti,« je dejal umirajoči z odločnim glasom. »Bogu sem hvaležen za življenje in za milost, da bom po smrti prišel k njemu. Vidim prihajati ta trenutek, in je že tu ... Zbogom, brat moj!«

Kot je vse življenje živel, tako je pobožni in pravični delavec, ki je imel svetega Jožefa za svojega patrona in vzornika, tudi umrl! V največjem miru!

Iz knjige *Id a José Založba Traditions Monastiques*
Prevedel S.S.

Vidkinja Lucija kmalu blažena?

Papež Benedikt XVI. je le tri leta po smrti zadnje fatimske vidkinje Lucije dos Santos izdal dovoljenje, da se lahko začne postopek za njeno beatifikacijo. Po navadi se sme postopek začeti šele pet let po smrti. Papežev odločitev opazovalci ocenjujejo kot izraz njegovega prepričanja o velikanskem pomenu Marijinih prikazovanj v Fatimi. (Kath.net, 14.2.2008)

Za osvetlitev razmer

MARKO KREMŽAR - (3) Konec

Ali lahko rečemo, da je bil komunizem Slovincem vsiljen od zunaj in da zato nismo odgovorni za vse, kar se je pod tem režimom godilo?

Kaj takega bi morda lahko rekli Čehi, Slovaki, Poljaki. Njim komunistični sistem s sovjetsko okupacijo ni bil le vsiljen, ampak so ga Sovjeti domačim partijam tudi pomagali vzdrževati. Pri nas pa je bila stvar drugačna.

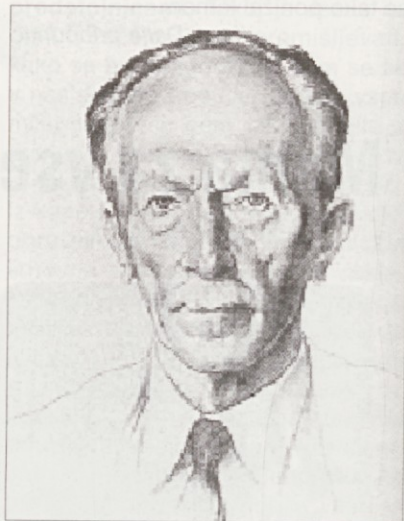
Jugoslovanski komunisti, med katerimi so bili na vodilnih mestih tudi Slovenci, so sklenili pričetki revolucijo v času vojne, pod okupacijo, kar je bilo celo proti takratnim navodilom Kominterne, to je Stalina. Drugod so v skladu s temi navodili komunisti revolucijo sicer pripravljali, a je niso pričeli med vojno. Tako so mogli pod sovražno okupacijo sodelovati z demokratičnimi rojaki pri sabotažnih akcijah proti okupatorju. Pri nas pa so komunisti osvobodilni boj podredili revoluciji. Zato nosijo zanj in za njene posledice vso odgovornost. Ker njih nasledniki ne morejo kriviti drugih za totalitarni režim in za storjene zločine, se tako trdovratno oklepajo zgodbe o 'osvobodilnem boju' pa pri tem zamolčujejo dejstvo, da so ga prav oni spremenili v orodje krvave in nepotrebne revolucije.

Res pa je, da tudi pri nas, kljub krvavi revoluciji, komunisti po vojni ne bi mogli priti do oblasti, če jim ne bi pri tem pomagali dogovori velesil pa sovjetska armada, ki je po zasedbi Beograda reorganizirala partizansko gverilo v redno jugoslovansko vojsko, ki je zasedla tudi Slovenijo.

Kako si razlagaš, da je v Sloveniji med katoličani Edvard Kocbek še vedno tako

visoko cenjen, čeprav je od vsega pričetka nasedel komunistom in jim s svojim vplivom pomagal, da so prišli na oblast?

Res je zanimivo, da v nekaterih katoliških krogih radi spregledajo, da Kocbek ni sledil cerkvenemu učiteljstvu, ki je svarilo pred komunizmom in da je preziral njeno

Edvard Kocbek

obsodbo marksizma kot zmoto. Niti neposredna zapletenost v organizacijo revolucionarne OF in kasnejše sprejemanje uradnih funkcij v totalitarnem komunističnem režimu nista kaj dosti zmanjšala njegovega vpliva med vrsto slovenskih, vernih izobražencev.

K temu je gotovo pripomogla njegova osebna vernost pa tudi pesniški sloves. Imam pa vtis, da je po koncu vojne in tako imenovani 'osvoboditvi' marsikateri katoličan ob vsem zaničevanju, ki ga je bil deležen, iskal v Kocbeku nekako rešilno desko. V njem so videli kristjana, ki mu komunisti, kljub sovraštvu

do vere, 'niso mogli ničesar očitati'. S tem so seveda sprejemali, da so tisti kristjani, katerim komunisti 'kaj očitajo', vendarle do neke mere krivi. Pod vtisom partijskih očitkov katoličanom, da so izdajalci, ki naj bi med vojno sodelovali z okupatorjem, jim ni prišlo na misel očitati Kocbeku in njegovim posnemovalcem kolaboracije s komunisti. Kocbek je bil po mnenju teh, zastrašenih katoličanov, 'bister politik', ki je pravočasno zajahal zmagovitega konja. Njegovo ime je postalo na ta način za mnoge simbol zmage pragmatizma nad načelnostjo.

Tak pojav v Cerkvi ni nov. Niso redki ljudje, ki ob osebni vernosti, na raznih moralnih področjih nasprotujejo cerkvenemu nauku. Malokdaj pa je imela taka drža med Slovenci tako hude posledice kot je bilo to ob uporabi Kocbekovih krščanskih socialistov. V tem pogledu je bil naš Kocbek vreden predhodnik teologov osvoboditve (teólogos de liberación), ki so desetletja kasneje iskali družbene rešitve v terorističnih gibanjih svetovnih razsežnosti, katere so vodili komunisti. Zanimivo pa je, da so tudi ti, po propadu komunizma, brez besede kesanja in obžalovanja zapustili nekdanje tovariše ter 'pozabili' na morje trpljenja in krvi, katerega so bili sokrivi.

Da je zdaj, po propadu marksizma, Kocbek pri mnogih slovenskih katoličanih še vedno cenjen, je verjetno posledica njegovega postopnega oddaljevanja od komunističnih oblastnikov, deloma pa tudi zvestobe tistih njegovih krščanskih sodobnikov, katerim je bil v najhujših časih nekaj vzor ali vsaj izgovor za lastno popuščanje pred nasiljem. Od tod izvira verjetno vzporednost dveh pojavov med slovenskimi katoličani. Po eni strani nekritično sprejemanje Kocbekovega sodelovanja s komunističnim totalitarizmom, po

drugi pa podcenjevanje, če ne celo prezir pogumne in jasne drže takratnega ljubljanskega škofa dr. Rožmana. Na prvega ne morejo biti ponosni, drugemu pa nočejo priznati veličine in tako ostajajo brez razloga za pogumno samozavest.

Danes poznamo iz Kocbekovih dnevnikov tudi drug del njegove osebnosti. Kaj praviš k znanemu odlomku iz dnevnika, ko je zapisal: »Kupa grenkobe se je zvrhala. Najbridkejše ure v mojem življenju. Prvič v življenju mi je iz globine žal, da sem se rodil Slovenec in prvič po tridesetih letih mi je postalo iz

marveč je šlo za javna stališča, za vodstveno držo, za odklon od cerkvenega nauka, kar je vplivalo na vrsto osebnih usod, na življenje in smrt mnogih njegovih rojakov. Na mestu bi bilo tedaj pogumno, javno priznanje in obžalovanje nekdanje zablode. Vendar Kocbek tega ni storil. Zakaj, ne vemo. Le vprašati se smemo, če morda ni maral s takim dejanjem zapustiti mesta med tedanjo v marksizem zagledano evropsko levičarsko 'napredno elito', ali pa se je le bal za svojo varnost?

Zanimivo je, da označi Kocbek na tem mestu komunizem kot 'satanski' in 'infernalen' to je peklenški. Ali je hotel s temi besedami naš pesnik pritrčiti papežu Piju XI., ki je leta 1937, v času, ko se je on odločal za sodelovanje s to 'infernarno silo', označil v okrožnici Divini Redemptoris komunizem kot 'brezbožni', 'zločinski terorizem' in 'smrtonosno kugo'?

Ostaja vprašanje, kaj je nagnilo Kocbeka, da je zapisal v svoj dnevnik gornje besede obžalovanja? Je bilo to mar spoznanje neizmerne zla, ki ga je komunizem povzročil v našem narodu? Žal ne. Omenjeno 'kupo

grenkobe' mu je napolnil Ribičič, ko je v nekem časnikarskem intervjuju trdil, 'da je v Sloveniji kup sovražnikov socializma', ki se med seboj povezujejo, in da je med njimi tudi Kocbek in da vsi pletejo 'dobro zasnovano kampanjo proti Jugoslaviji in proti komunizmu.' V teh besedah nekdanjega tovariša Ribičiča, katerega imenuje Kocbek zdaj 'likvidatorska prikazen', vidi naš pesnik nevarnost zase in zaključuje zapisek tega dne z mislijo: 'Kako naj prenesem te grožnje, predvsem pa pošastne izmišljotine nevednega in zlobnega človeka.' Njegova skrušenost je bila potemtakem izraz osebne prizadetosti, ker mu Ribičič po krivem očita nezvestobo. Med bivšimi revolucionarji je bil tak očitek

"Velikemu kristjanu" Kocbeku so v Ljubljani v Tivoliju postavili spomenik.

vseh vlaken mojega človeka žal, da sem se odločil za partizanstvo. Komunizem je resnično satansko maščevalna in infernalna sila.« (Kocbek; 2004, str. 248)

Te pretresljive besede je zapisal Kocbek 9. februarja leta 1976 v svoj osebni dnevnik. Gre gotovo za pomembno spoznanje in globoko duhovno bolečino, ki zaslužita naše spoštovanje in sočutje. Vendar so postale te besede obžalovanja znane javnosti šele trideset let po tem, ko so bile zapisane in šestdeset let po času, v katerem so se dogajale odločitve, katerih naj bi se bil Kocbek pokesal. Omenjene Kocbekove odločitve pa niso bile osebne in skrite,

očividno zadosten razlog za skrito zagrenjenost in bojazen.

Kaj bi bilo po tvojem mnenju treba narediti, da bi pospešili to, kar imenuješ spoznavanje naše resnične zgodovine?

Vsak človek, vsaka družina naj bi ohranjala med seboj in v sebi spomin na to, kar so morali v času revolucije in po njej prestajati njih predniki. Imeti med rajnimi člani svojega rodu pokončne osebnosti in v mnogih primerih prave mučence, je lahko zgled, pomoč pri poglobljanju vere pa tudi vir samozavesti in čuta odgovornosti. Pomembno je taka, danes v veliki meri že posredna pričevanja, zapisovati in objavljati, kar se ponekod že dogaja.

K procesu razčiščevanja naše preteklosti pa bi morala doprinesiti tudi država in poskrbeti, da se v šolah čimprej uvede nepristransko poučevanje zgodovine in da se vrne dobro ime žrtvam revolucije. To se do zdaj še ni zgodilo. Vendar nekoč se bo. Resnico je mogoče zakopati, ne pa uničiti.

Ali se ti zdi, da tile najini pogovori spadajo v versko revijo, kot je Duhovno življenje? Nekateri namreč moti že to, da so pred vojno cerkvene organizacije in društva nudile svojim članom poleg katekizma tudi študij papeških okrožnic Divini Redemptoris o brezbožnem komunizmu.

V primeru, da bi obravnavala vprašanja strankarske politike, to za versko revijo ne bi bilo primerno. A tega v najinih pogovorih ni. Čiščenje pojmov, razpravljanje o družbenih vprašanjih pod krščanskimi vidiki pa je potrebno v današnjem času tako kot v vseh obdobjih, ki so jih zaznamovale družbene spremembe. Toliko bolj je bil pred vojno potreben študij papeških okrožnic, ki so jasno opredelile stališče Cerkve v odnosu do zmot, ki so takrat grozile človeštvu. Ne razumem, kako naj bi jasna beseda Pija XI. o zmotah nacizma in komunizma

lahko motila kakega katoliškega vernika zdaj, ko je zgodovina njegove pogleda le potrdila.

Kako gledaš na slovensko prihodnost v novi dobi, ki jo zaznamujeta relativizem in globalizacija?

Pri tem gre za dve različni vprašanji. Relativizem je intelektualna in moralna usmeritev, ki s svojo površno brezbriznostjo ter zanikanjem vsake trdne vrednote in objektivne resnice vedno bolj zaznamuje našo dobo, medtem ko je globalizacija pojav, ki sam na sebi ni ne dober, ne slab in kateremu dajemo moralni predznak ljudje s svojim delovanjem.

Z ozirom na slovensko prihodnost bi rekel, da je relativizem človeku pa tudi narodom nevaren, ker ne spoštuje in zato tudi ne išče resnice, ne priznava moralnih vrednot pa tudi ne vidi smisla v osebni ali v družbeni identiteti. Relativist ne ceni ničesar zunaj sebe in išče le neposredno osebno ugodje. Ne družina, ne zakonski drug in toliko manj narod mu niso vrednote; ne sprejema in ne vrednoti svojih osebnih in družbenih danosti v taki meri, da bi bil pripravljen zanje kaj žrtvovati. Res, da so čisti relativisti redki, a posplošen relativizem izpodkoplje družbene temelje in vodi v skrajno sebičnost, ki prav s svojo egocentričnostjo uničuje okrog sebe življenje. Sedanji papež vidi v njem najtežji sodobni izziv krščanstvu.

Kot vsaka osebna in družbena bolezen, bo tudi ta privedla do svoje krize in kdor jo preživi, se bo po njej okreпил. Slovenski narod je v teku stoletij prebrodil že veliko preizkušenj – in obstal. Zaupajmo, da bomo s pomočjo svojih poznanih in nepoznanih svetnikov ter mučencev, po Božji dobroti, tudi tokrat spoznali, kaj je prav in se odločali za Pot Resnice, ki vodi v Življenje.

Pogovarjal se je Stane Snoj

Sanje, ki so se uresničile

DON BOSKO,
avtobiografski spomin

Ko mi je bilo devet let, sem imel sanje, ki jih nisem več pozabil. V tistih sanjah sem bil blizu naše hiše na velikem dvorišču, kjer se je igrala množica otrok. Nekateri so se smejali, drugi so preklinjali. Ko sem slišal preklinjanje, sem se zapodil mednje, zavpil in jih tolkel, da bi umolknil.

V tistem trenutku se je pojavil impozanten mož. Njegov obraz je bil tako svetel, da ga od spredaj ni bilo mogoče videti. Poklical me je po imenu in rekel:

“Ne z udarci, temveč z blagostjo in ljubeznijo boš naredil iz njih svoje prijatelje. Raje jim govori o ostudnosti greha in o lepoti krepostnosti.”

V strahu, ves preplašen sem mu odgovoril, da sem samo ubog in neveden otrok. Dečki so se nehali pretepati in vpiti ter se zbrali okrog njega. Vprašal sem ga:

“Kdo ste vi, ki mi naročate takšne nemogoče stvari?”

“Prav zato, ker se ti te stvari zdi-jo nemogoče, jih moraš narediti mogoče, z učljivostjo in modrostjo.”

DVE 70-LETNICI v letu 2009

Privedil STANE SNOJ

Primorski župnik Stanko Žerjal je pred leti napisal dragoceno pričevanje o dveh zgodovinskih dogodkih. Njegov članek je pred devetimi leti objavil tednik *Novi glas* pod naslovom *Dve šestdesetletnici*. Gre za zanimiv in verodostojen opis dramatičnih tednov pred začetkom druge svetovne vojne in prikaz, kako smo doživljali tisti čas verniki, ki smo čutili s Cerkvijo. Zapis nedvomno zasluži, da ga poznajo tudi bralci Duhovnega življenja.

Mednarodni kongres Kristusa Kralja

Zlate obletnice, to je okrogle petdesetletnice dveh važnih dogodkov iz leta 1939, ni bilo mogoče dovolj razglašati in odkrito komentirati v slovenskem prostoru, ker je v njem takrat še despotovala komunistična cenzura. Šele po šestdesetih letih so se vremena Kranjcem toliko razjasnila, da smemo brez strahu pred represalijami govoriti in pisati, karkoli nam srce naroča. Te dni mi spomin sporoča, da mineva šestdeset let, odkar je bil v Ljubljani mednarodni kongres Kristusa Kralja in brž za njim izbruh druge svetovne vojne.

Kristus Kralj sredi ljubljanskega polja...

Slovenski, ponižno asketski duhovnik Janez Kalan, zaradi protialkoholne propagande znan pod epitetom *Wasserkalan*, je bil soustanovitelj verskega gibanja *Kristus Kralj* in imel o tem tudi razgovore s papežem Pijem enajstim. Nekaj mednarodnih kongresov je bilo v skromnem obsegu po zahodni Evropi, gibanje se je širilo in oblikovalo kot cerkvena bratovščina že kar po vsej nekomunistični Evropi. Ljubljanski kongres je bil, če se ne motim, šesti, v primeri s prejšnjimi

Mednarodni kongres Kristusa Kralja leta 1939 v Ljubljani

na najvišjem vzponu, a bil je tudi zadnji pred vojno. Prav za pripravo na ljubljansko mednarodno srečanje je isti Kalan ustanovil ter izdajal dvomesečni bilten *Regnum Christi* in s članki v štirih različnih jezikih, tudi v slovenskem. Za Primorsko sem bil Kalanov poverjenik, ker sem se leto poprej vrnil iz sedemletnega političnega izgnanstva. Prav večjezičnost periodične publikacije skupaj z relativno strpnostjo praktičnega katoličana-fašista v osebi goriškega kvestorja, po imenu Cocco, je odločilno ublažila pregon proti meni zaradi širjenja slovenskega tiska takrat, ko je bilo na novo dovoljeno uvažati samo nekaj taksativno določenih tiskovin iz Jugoslavije (*Jutro*, *Slovenec*, *Domoljub*, *Bogoljub* ipd.). Temu možu, ki je ob nedeljah redno hodil k sv. maši v kapucinsko cerkev, pripisujem tudi krščansko razumevanje, da je mogla turistična agencija Appiani iz Gorice organizirati kar cel posebni vlak romarjev s skupno prepustnico za potovanje v Jugoslavijo na češčenje nebeškega kralja. Toda tisti mesec avgust leta

1939 je bil že tako zelo naelektriziran s strahom pred bojnimi grožnjami ponorelega diktatorja iz Berlina, da so se ljubljanskega kongresa udeležile le elitne skupine iz različnih evropskih držav, medtem ko je na

primer zajetno množico francoskih prijavitelcev za posebni vlak pariška vlada zadnji hip očetovsko ali materinsko prepričala, naj za božjo voljo ostanejo doma, ker ni jamstva, da bi se posebni vlak mogel tudi mirno brez problemov vrniti, če v tistih dneh že izbruhne nov svetovni požar. Hudobni duh, Antikrist ni miroval: Papežev legat, poljski kardinal Hlond, je trčil na svojevrstno smolo; na potovanju skozi t.i. Protektorat na področju podjarmljene Češko-slovaške so izredna neurja tako zavrla železniški promet, da je moral v usodni zamudi na Dunaju izstopiti in iskati zasilna sredstva za nadaljevanje. Poljski veleposlanik na Dunaju ga je vzel v svoj diplomatski avtomobil in ga – kajpak v spremstvu avstrijskih varnostnikov – odpeljal do Maribora, kjer je državniškega gosta sprejel jugoslovanski improvizirani posebni vlak, da je mogel dospeti v Ljubljano skoraj brez zamude in pa po predvidenem protokolu in je bil uradni sprejem na Marijinem trgu (današnjem Prešernovem).

Kongres Kristusa Kralja se je

prav lepo razvil in je doktrinarno ter liturgično in pastoralno poudaril čast in oblast nebeškega kralja, kralja miru. Tuji udeleženci, večinoma intelektualci – duhovniki in laiki – niso štedili z občudovanjem slovenskega naroda.

Hitler in Stalin pričneta drugo svetovno vojno

Komaj smo se z romanja vrnili in zasluženoma odpočili in bogate duhovne sadove v srcih utrdili, je ves svet pretresla presenetljiva bomba: Antikristova dvojčka Stalin in Hitler, dotlej v medsebojnem smrtnem sovraštvu, sta podpisala nenapadalni in prijateljski pakt in to se je zgodilo dne 23. avgusta 1939 (na sliki), potem ko so se že tri mesece vlekla v Moskvi pogajanja med sovjetsko, francosko in angleško vlado za sklenitev obrambnega obroča proti Hitlerju. Nikomur se niti sanjati ni moglo, da Stalin tri mesece vleče za nos francoske in angleške pogajalce in da se za njih hrbotom istočasno s pomočjo svojega ministra Molotova dogovarja s Hitlerjevimi ministrom Ribbentropom o skupni zasedbi in delitvi Poljske. Eksplozivno vest so tudi najpreprostejši ljudje razumeli kot napoved vojne, kajti dovolj je bilo znano iz takratnih mednarodnih napetosti, da bo vsak napad na Poljsko povlekel v bojni metež tudi Francijo in Anglijo, ker sta se tako že zdavnaj prej in javno obvezali. Manj pa je bilo razmišljanja o zanesljivosti in trajanju tako nenaravnega nemško-sovjetskega zavezništva.

Minil je le dober teden od usodnega izdajstva v Moskvi in tri tedne od ljubljanske epopeje Kristusovega miru in Hitlerjeve bojne čete so vdrle na Poljsko. In čez dva dni sta Francija in Anglija stopili v boj proti Nemčiji in Sovjetska zveza je že čez par tednov pohitelja osvajat vzhodna področja Poljske in krvavi ples se je širil in zapletal in poplavljal skoraj vso Evropo. Deset mesecev nas je držala v negotovosti Italija in njen končni vstop na bojišče je razmišljajočim Primorcem zbudil dvojni občutek: obžalovanje, da morajo naši slovenski fantje v boj za neko domovino mačeho, pod drugim vidikom pa za-

dovoljstvo, da se ta za nas nenaravna in mačehovska domovina tako kompromitira pred zahodnimi zavezniki, da bomo mogli njene meje premakniti od Postojne onkraj Krmini in Gradeža.

Čeprav smo bili razočarani nad

Da je Antikristov hlapec začel vojno, sem zvedel nekje v dopoldanskih urah usodnega dne. V družbi zaupnih faranov sem odločno vzkliknil: "Hitler bo vojno zgubil, pa tudi če se mu pridruži njegov rimski prijatelj." Navzoči so me nekoliko skeptično

Zunanja ministra Molotov in Ribbentrop podpisujeta prijateljski pakt med Hitlerjem in Stalinom

angleško in francosko nepripravljenostjo za upravičeno obrambno vojno in je bilo med preprostim ljudstvom celi dve leti kar precej zbežanosti in dvomov o izidu vojne, ni bilo med bolj razmišljajočimi primorskimi Slovenci niti pesimizma niti dvomov o končnem porazu proslule osi Rim-Berlin. Osebnost sem bil takega prepričanja ne morda šele leta 1944, ampak že dne prvega septembra 1939.

Entwickelung geklärt werden.
 In jedem Falle werden die Beziehungen diesen Fragen
 in Frage einer freien wirtschaftlichen Verständigung stehen.
 2) Hinsichtlich des Ostostens Europa wird von
 sowjetischer Seite das Interesse an Zusammenarbeit betont.
 Von deutscher Seite wird die völlige politische Zusammenarbeit
 an diesem Gebiet angedeutet.
 4) Dieses Protokoll wird von beiden Seiten streng
 geheim behandelt werden.

Moskau, den 23. August 1939.

Für die
 Deutsche Reichsregierung:
 J. Ribbentrop

Für die Vollmacht
 der Regierung der
 UdSSR:
 W. Molotov

F19 183

pogledali. Najprej sem svojo napoved naslonil na iracionalni argument, a s prepričanjem: Hitler bo vojno zgubil že zato, ker jo je – brezbožnež – začel na prvi petek v mesecu, ki je posvečen Presvetemu Srcu Jezusovemu. Že zaradi tega sem prepričan, da ga bo Bog kaznoval s porazom, s porazom zato, ker je oskrnil Bogu izjemno posvečeni dan. Zdaj pa pojdimo k racionalnim argumentom! Ne gre in ne gre mi v glavo, kako bi mogla zmagati država brez nafte. Kako naj brez nafte spravi v pogon tovornjake in oklepna vozila in letala? Romunski vrelci so negotovi, avstrijski pa premajhni. Iz prekomorskih dežel pa vodijo le vodna pota, ki jih nadzorujejo mornarice nasprotnega tabora. Niti kruha nimata Nemčija in Italija dovolj brez uvoza iz sedaj sovražnih dežel. In tako dalje velja o surovinah.

Če bi pa vseeno grozil poraz Franciji in Britaniji, ne verujem, da bi Združene države Amerike ne priskočile na pomoč, na učinkovito pomoč. Prav tako ne verujem, da bi zvičajno sovjetsko zavezništvo poma-

galo Hitlerju osvajati demokratično Evropo. Veliko bolj domnevam ali celo verujem in napovedujem, da se bosta Stalin in Hitler spet sprla in z orožjem udarila in bo Rusija skušala zasedi in boljše vizirati Poljsko in še kako nadaljnjo evropsko gmajno ali pa bo Hitler poskusil vdreti v Rusijo in ga bo v njej porazil znani nepremagljivi ruski general – Zima.

Ko se je končno tudi Mussolini odločil napasti že pol poraženo Francijo, je bilo zaukazano ne od cerkvenih, ampak od civilnih fašističnih oblasti, zvonjenje po vseh farnih cerkvah. Cerkovniku sem naročil: najprej z vsemi tremi zvonovi kot žalno, pogrebno zvonjenje za italijanski poraz in nato, naj s pomočniki udari v pritrkovanje, ki bo pomenilo veselje nad našo slovensko odrešitvijo izpod italijanskega jarma. Še vedno so bili moji zaupnejši sogovorniki izmed faranov skeptični. Ponudil sem stavo. Bili smo vsi skupaj reveži, naj bo stava majhna, le simbolična: en liter vina. Vsa družba v smeh. "Če dobite vi stavo, bodite brez skrbi, da bomo liter pomnožili na hektoliter..." Brez kakršnegakoli patosa sem z resničnim prepričanjem ponovil: "Danes se odpira odrešenje Primorske. Hitler in Mussolini bosta vojno zgubila." Ko je slabo leto pozneje Italija napadla tudi Jugoslavijo, smo stavo le ponovili in kljub razočaranju nad jugoslovansko politiko in nad njeno armado so moji preprosti hribovski farani začeli bolj in bolj deliti z menoj optimizem, zlasti po prvih neuspehih na ruskih bojiščih. Takrat se je v Gorici rodila med Italijani znana krilatca o položaju. Ko je Italijan vprašal Italijana, kako gre, kako je kaj, se je – vedno med Italijani – oglasil odgovor: "Basta guardare gli Slavi in faccia!" (Dovolj je pogledati Slovincem v obraz.) Ko je šlo na frontah dobro za nemško-italijansko armado, so se slovenski obrazi držali kisló; ko so se isti vojščaki morali umikati pred ofenzivami, so slovenski obrazi vidno žareli od veselja. Kaj se ne bi veselili! Saj so se nam vendar smilili predvsem naši slovenski fantje na nemških in italijanskih bojiščih. Vsakemu faranu, ki je bil vpoklican k vojakom, sem zaupno naročal, naj na fronti ne strelja v ljudi, ampak v zrak,

in naj predvsem išče priložnost, da zbeži v prostovoljno ujetništvo, da si ohrani življenje, in naj se predstavi Angležem in Francozom na afriških bojiščih kot Slovenec in nasprotnik Italije.

Te drobtinice iz spominov navažam namenoma zato, da seznanim z nekaterimi resnicami tisti mlajši rod, ki so mu komunistični propagandisti petdeset let umivali možgane s kužnimi detergenti, pa tudi zato, da odgovorim še preživelim propagandistom, ki še danes lažejo ljudem in samim sebi, da bi brez slovenskega komunističnega partizanstva še danes ostali podjarmljeni pod Mussolinijevimi in Hitlerjevimi rablji. Čas je, da to puhlico vendar že izpodbijemo, kakor zasluži. Čas je, da izkopamo iz prikrievanja nekatera pekoča dejstva, in sicer:

1) da je bil jugoslovanski podpis k pristopu k berlinskorimski osi kaj žalosten in kratkoviden pojav; 2) da je bil Simovičev državni udar brezvestno

dejanje v škodo Jugoslaviji; 3) da je vse titovstvo in njegovo partizanstvo dejansko in učinkovito in hote in namenoma podaljševalo splošno vojno za eno celo leto. Zakaj se znani historiografi in historiologi na ljubljanski univerzi najmanj dva in na tržaški ali padovanski najmanj eden ogibljejo teh raziskavanj bolj kot hudič križa?

Do tu gospod župnik Žerjal.

Kot rečeno, je bil gornji članek objavljen v 'slovenskem prostoru' že pred devetimi leti. Človek bi mislil, da bodo besede tako modrega in pokončnega Slovence močnejše odjeknile, zlasti med vernimi in cerkvenimi ljudmi. Pa so, kot pravi župnik Žerjal, 'komunistični propagandisti tako umivali možgane mlajšemu rodu s kužnimi detergenti', da mnogi od njih še zdaj, po sedemdesetih letih, niso sposobni izraziti priznanja škofu Rožmanu, preroškemu organizatorju kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani.

Rožni venec monsinjorja Theasa

9. junija 1944 so gestapovci zaprli monsinjorja Theasa in ga poslali skupaj z drugimi osebnostmi v zapor Sv. Mihaela. Nekaj dni kasneje so vse poslali v mesto Compiègne, na poti v koncentracijsko taborišče. Monsinjur je bil takšna pojava, da so se ga Nemci kar bali.

Konvoj, ki naj bi šel 15. julija v Nemčijo, je bil pripravljen. Od skupine, ki so jo takrat odpeljali, so ločili in zadržali samo monsinjorja Theasa. Naslednjega 15. avgusta je bil nared že nov konvoj. Tokrat dodelijo tudi njega skupaj z dvajsetorico redovnic Brezmadežne. 15. avgusta dopoldne nagovori redovnice s temi besedami: »Iz porednosti nas presveta Devica pošilja prav na svoj praznik v Nemčijo, zato se ji bomo pritožili, kot se šika.« Takoj začnejo moliti rožni venec. V tistem trenutku pa se pojavijo pripadniki francoske rezistence, zažgejo vlak in odpeljejo deportirance.

Leto kasneje se je končala vojna in preživeli zaporniki so se vrnili iz taborišč. Njegova skupina se je poslej vsako leto brez izjeme srečavala. Eno teh srečanj je bilo v Lurdu z monsinjorjem Theasom, ki se je spomnil tega doživetja, a tokrat brez šaljčenja.

Ali lahko govorimo o čudežu? Morda ... Očitno pa je bil jasen znak, da je šlo za Marijin odgovor njemu, ki je bil rojen nekaj kilometrov od njenega glavnega svetišča. Ni dvoma, da ji je pretežni del svojega škofovstva izkazoval takšno vdanost, tolikšno ljubezen! Nekoč je dejal: »V mojem življenju je Marija vedno prisotna.«

»Nasilje se more skrivati samo za laž, laž pa more obstati samo z nasiljem«

Aleksander Isajevič Solženicin

FRANC ZOREC

V julijski številki našega lista smo pisali o 4. forumu za dialog med vero in kulturo, ki ga je meseca aprila priredil v Lovranu medškofijski odbor za kulturo pod geslom »Resnica vas bo osvobodila - škof dr. Gregorij Rožman in njegov čas«. Imensko smo našteali govornike, predstavili na kratko vsebino njihovih govorov in se ustavili pri »pastirskem pismu«, čigar avtor naj bi bil, po Dolinarjevi trditvi, kasnejši škof Anton Vovk. Priznati je treba, da je dr. Dolinar kot nadškofijski arhivar s tem pismom tako prepričal udeležence foruma, da so ob sklepu podpisali skupno izjavo o škofu Rožmanu in jo objavili v Družini. Za časnikarko tega slovenskega katoliškega tednika je bil Dolinarjev »dokument pretresljiv, ker razkriva tragiko slovenske medvojne zgodovine in njeno zapletenost«. Tako je ta list razširil lovranske trditve o »tragiki slovenske medvojne zgodovine« in

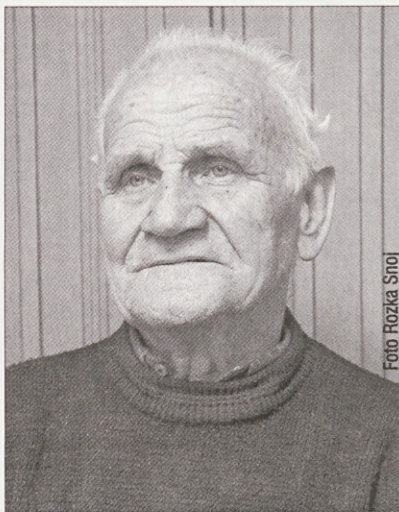

Foto Rozika Snoj

o nepoznanem dokumentu, ki naj bi »pretresal« njegove bralce po vsem svetu. K sreči ima Družina tudi bralce, ki jih zgodovinarji takšne sorte niso zmožni zmešati.

Naš rojak Franc Zorec je eden teh. Po branju »Vovkovega pastirskega pisma« ni imel nobenega

dvoma, da gre za potvorbo, o tem je bil prepričan že prej, predno je zvedel za ugotovitve zgodovinarke Tamare Griesser-Pečar. Zato je Zorec smatral za svojo dolžnost, da napiše spomin na generalnega vikarja,

kasnejšega škofa Antona Vovka, ki ga prikazuje v drugačni luči kot podtahnjeni dokument. Takole je zapisal:

»Ko je zavezniška vojaška komanda zbirala podatke o vojaškem stanju Titove armade, so poslali v Jugoslavijo, kljub temu da so že imeli zadevne informacije, še tri skupine po dva moža, da dobijo še več informacij, in sicer iz Grčije, iz Dalmacije in iz Slovenije. To zadnjo skupino sva sestavljala bivša vaška stražarja in domobranca Pavel Žakelj iz Šentjošta in podpisani. Ena od nalog je bila, zvedeti, koliko je v Jugoslaviji vojaštva, orožja in municije, koliko hrane in kje. Glavna naloga pa je bila poi-zvedeti, kaj mislijo storiti Sovjeti v primeru, če bi bilo treba zasesti Trst s silo.

V Sloveniji sva se zadrževala skoro mesec dni. Najin tajni kurir je bila Stovnikova mama, gospa Marija Malovrh iz Šentjošta. Z njeno pomočjo sva navezala stike do Beograda, do visokih funkcionarjev pri Titu. Najini poročevalci so bili zvesti denarju. Zato sva imela s seboj švicarski, italijanski in jugoslovanski denar. Že v Italiji so nama izročili ponarejene osebne dokumente. Dali so nama dve angleški besedi kot ključ, s katerima sva prihajala do zanesljivih ljudi.

Ko se je domobranec Milan Zajc rešil iz jame, v kateri sta mu obležala dva brata, se je njegova mama zatekla h generalnemu vikarju

Začetek 4. foruma v Lovranu

Milan Zajc

Antonu Vovku po pomoč, da bi ji pomagal rešiti sina. Po neki zvezi je generalni vikar zvedel za naju in prosil, naj mu sporočiva dan najinega odhoda. Dan za odhod je bil določen že prej, to pa zato, da bi poslali za nama takoj drugo skupino, če midva ne bi imela sreče.

Generalni vikar Vovk je dal najin naslov duhovniku, kasnejšemu pomožnemu škofu g. Stanislavu Leniču in ga prosil, naj gre po pobeglega domobranca Milana, ki je ušel iz brezna. G. Lenič se je pripeljal iz mesta do kraja, kjer se je skrival Milan Zajc, s kolesom in z grabljami na rami, od tam pa sta šla oba skupaj do najinega skrivališča. Srečali smo se okoli enajste ure zvečer. Z nama sta bila takrat g. Oblak, župnik tistega kraja, in g. Filipič, ki je imel dva sinova v Argentini.

Dobro se spominjam besed, ko smo se srečali:

»Dober večer!« »Dober večer!«
Nato reče g. Lenič: »Do tu sem ga pripeljal jaz, od tu naprej glejta vidva!«

Kot je znano, sva Milana Zajca pa tudi gospoda Filipiča, ki je bil že v letih, srečno pripeljala na svobodo. Iz povedanega je razvidno, da je domobrancu Milanu pri tem odločilno pomagal tudi kasnejši škof Anton Vovk. Tako je on čutil in tako je delal marca 1946! On ni bil sposoben napisati takšnega »pastirskega pisma« kot mu ga je na forumu v Lovranu podtaknil zgodovinar Dolinar, ki pa se ni za to nikdar javno opravičil.

Ko sem pred devetnajstimi leti v spremstvu župnika Janeza Riharja, voditelja Rafaelove družbe, obiskal na škofiji v Ljubljani pomožnega škofa Leniča, sem se mu predstavil z njegovimi besedami ob takratnem srečanju leta 1946: »Do tu sem ga pripeljal jaz, od tu naprej glejta vidva!«

Gospod Lenič me pogleda in dá roko, po fizionomiji se me ne spomni, po besedah pa. Malo poklepetava, nato pa stopi k telefonu in pokliče g. Čretnika v Pariz. Midva z ženo sva ravno prišla iz Pariza, kjer sva v spremstvu sina obiskala tega gospoda. Gospod Lenič omenja

Obisk Franceta Zorca in njegove žene pri škofu Stanislavu Leniču na škofiji v Ljubljani
Foto župnik Janez Rihar

g. Čretniku najin obisk in mu med drugim tudi reče: »Kot vidiš, je bilo to, kar sem govoril, vse res...«

Bil je zadovoljen in vesel, da se je na tako preprost način potrdila resnica, ki je škofoma Vovku in Leniču v čast in jima večja mesto v slovenski zgodovini. Naj slovenski narod pozna resnico in ve, kdo je z njim bdel, trpel in prenašal težave!«

+ + +

Kot prijatelj pisca gornjih vrstic, naj ga predstavim. Franc Zorec je doma iz Srednje vasi, občina Polhov Gradec. Po petih razredih osnovne šole na Viču je naredil še dva razreda klasične gimnazije v Ljubljani in po vojni še dva razreda klasične gimnazije v Anconi v Italiji. Pred vojno in po tuji okupaciji do maja 1942 se je zaposlil v mizarstvu. Maja tega leta so ga mobilizirali partizani, od koder je po treh tednih pobegnil in v Šentjoštu nad Horjulom postal vaški stražar. Na povabilo glavarja Franca Kogovška je šel nato k četnikom (marca 1943 je bil med tistimi, ki so sprejeli prve padalce, ki so jih na pobudo dr. Miha Kreka pripeljali Angleži iz Afrike). Nazadnje je bil primorski domobranec in je danes edina živa priča pogajanj med Nemci in partizani, ki so jih imeli marca 1944 v hotelu Soča v Idriji. Kot domobranca so ga gestapovci v Trstu aretirali, zaprli in bi ga umorili, če ne bi prej ušel iz ječe. Z dokumenti o omenjenih pogajanjih je odšel v Rim. Na poti je bil v severni Italiji, kjer je

takrat tekla fronta, kakih 20 kilometrov od mesta Bologna od Nemcev ujet, mučen in obsojen na smrt kot špijon. Rešil se je zaradi bombardiranja ameriških avionov. Po hudem trpljenju je v drugi polovici aprila 1945 prišel do dr. Mihe Kreka v Rim.

Priredil Stane Snoj

Dalje s 270 strani

»Kako bi mogel priti do modrosti?«

»Dal ti bom učiteljico. Z njeno pomočjo boš mogel postati moder.«

»Toda, kdo ste vi?«

»Jaz sem sin tiste žene, h kateri te je tvoja mati naučila moliti trikrat na dan. Kako je meni ime, vprašaj mojo mamo.«

V trenutku sem videl poleg njega gospo veličastne zunanosti, oblečeno v plašč, ki je blestel kot sonce. Prišla je bliže, mi dala znak, naj se ji približam in me nežno prišla za roko: »Poglej, mi je rekla.«

Takrat sem zapazil, da so otroci izginili. Namesto njih sem videl množico kozličev, psov, mačkov, medvedov in drugih živali. »To je tvoja posest. Tukaj boš moral delati! Bodi ponižen, pogumen in močan: isto, kar se dogaja s temi živalmi, boš ti delal za moje sinove.«

V tistem trenutku sem pogledal in namesto divjih živali se je pojavilo večje število krotkih jagenjčkov, ki so poskakovali in beketajoč tekli okrog tistega moža in tiste žene, kot

Konec na strani 283

FRANCI CUKJATI – srebrnomašnik

KATICA CUKJATI

Čas prehitro beži in kar nenkrat je stenski koledar opomnil, da bo kmalu minilo 25 let, odkar je Franci Cukjati 29. junija 1983 prejel zakrament mašniškega posvečenja v ljubljanski stolnici.

Srebrnomašnik se je rodil v Buenos Airesu kot tretji sin Ivana Cukjatija in Katarine Močnik. Preživel je svoja otroška in mladostna leta v naši slovenski skupnosti. Odločil se je, da sledi božjemu klicu v duhovništvu in tako pričel svoje filozofske in teološke študije na katoliški univerzi v Villa Devoto. Teološke študije je nadaljeval v semenišču v Ljubljani, ker je predvideval, da bo morda njegovo pastoralno delo potekalo predvsem v slovenski

emigraciji. Prva leta je deloval v naši skupnosti, nato pa se je vrnil v Slovenijo. Tam je izpopolnil in pridobil pastoralno prakso na različnih slovenskih župnijah v letih 1991 in 1994.

Ko se je vrnil v Argentino, je nadaljeval svoje pastirovanje med Slovenci v Buenos Airesu, kar dela še sedaj kot dušni pastir ramoške srenje, vodja slovenske mladine in kurat pri misijonskih sestrah reda Don Orione.

Iz tega kratkega opisa mašniškega življenjepisa je skoro razumljivo, da sta župnika iz Šent Gotarda nad Trojanami (rodna očetova župnija) in Vranje peči nad Kamnikom (rodna materina župnija) želela, da bi slavje srebrne maše potekalo v teh krajih, kjer je

Franci Cukjati svoj čas imel tudi prvi sveti maši.

Po izmenjavi telefonskih klicev in kar nekaj emailov je bilo vse dogovorjeno in na obeh župnijah so se verniki 'začeli mobilizirati', vsak na svojem področju.

Dne 13. julija je bil dan kljub vremenskim napovedim poletno cvetoče lep v Šent. Gotardu. Domača farna cerkev je bila nabito polna. S srebrnomašnikom je sodeloval ljubljanski nadškof Alojž Uran, ki je imel tudi slovesno pridigo, ter seveda domači župnik Drago Markuš.

Med svojim bivanjem v Sloveniji je srebrnomašnik imel veliko stikov z lazaristi in minoriti, tako da sta se koncelebraciji pridružila patra Martin Gašparič in Jože Petek, lazarista Tone Burja in Pavle Novak in še tretji iz Argentine, Franc Himmelreich, ter slovenska duhovnika, prijatelja Rudolf Tršina in Igor Jereb. Pridnih ministrantov tudi ni manjkalo.

Ubrano je prepeval med mašo župnijski zbor, tudi otroški zbor je prispeval svoje.

Slovesnosti se je udeležilo lepo število argentinskih Slovencev, ki so si izbrali Slovenijo za svoje stalno bivanje, in tudi precej slovenskih turistov. Srebrnomašnik je bil še posebej vesel prisotnosti slovenskih srednješolcev iz Buenos Airesa in iz Kanade.

Najvažnejše na ta dan je bila slovesna zahvalna maša, v globoko razmišljanje vernikov so se vtisnile nekatere misli nadškofa Urana. Med drugim je poudaril: »Duhovništvo je božji dar, je čudež

Ljubljanski nadškof Alojž Uran med srebrnomašnikovimi sorodniki na slavlju

LEPA SI ZEMLJA SLOVENSKA

NADJA MIKLIČ

Potovanje se je začelo v petek, 4. julija, ob 21. uri na letališču na Ezeizi. Zbrali smo se že ob 18. uri, pripravili papirje in dokumente ter oddali prtljago. Po 15 urah vožnje smo v soboto, 5. julija, zvečer pristali na slovenskem ozemlju. Na letališču Jožeta Pučnika so nas že čakali naši sorodniki. Veseli so bili tega našega obiska.

Odpeljali smo se z avtobusom v dijaški dom na Poljane v Ljubljani. Pustili smo kovčke v sobah in se odpravili v jedilnico, kjer smo imeli večerjo. Tam so nam Kačo, Lučka in Pavle dali prva navodila.

V nedeljo smo imeli miren izlet. S šolo smo šli na sprehod in obiskali soline. Zvečer smo imeli v telovadnici doma mašo v zahvalo za srečno pot.

Lepo smo začeli teden, obiskali smo slovensko obalo, šli na Šmarno goro in pričeli mladinsko poletno šolo slovenskega jezika, ki že tretjič sprejema mlade iz celega sveta. Argentinski dijaki smo bili razdeljeni na dve skupini. Vsaka skupina je imela svojo lektorico, s katero je obnavljala slovnične tematike; to so bile tri ure samih sklanjatev! Po-

kmetiji, po domače Pri knezu.

Čez teden dni pa je slavljenec imel srebrno mašo v rodnem kraju svoje matere na Vranji peči nad Kamnikom. Ker se je vsa mamina družina preselila v Argentino, ima Franci Cukjati na Gorenjskem le nekaj daljnih sorodnikov. V obnovljeni cerkvi na griču, posvečeni sv. Urhu, ki je kar sijala v cvetju, so se vsi verniki iz župnije udeležili slovesnosti in cerkveni zbor se je z veliko vnemo pripravil za to sveto daritev. Vranjepeški župnik Štefan Stele je prosil srebrnomašnika Francija, naj bi kar on pridigal, »da bodo ljudje slišali kaj novega.«

Pri obeh mašah je bila vodilna misel mašniško posvečenje in potreba po novih duhovniških poklicih.

Slavljenec je podal svojo življenjsko pot in razložil, kdaj in kako je čutil božji klic za to življenjsko odločitev in kaj ga je k temu nagibalo.

Potek maše je bil slovesen in prisrčen.

Zaradi hudega neurja, ki je prizadel gozdove sosednih krajev, niso postavili mlajev, a vzdušje po maši je potekalo prijetno v pozdravih in razgovorih.

Družina birmanke iz Avstrije, Ivanke Narat, kateri je bila duhovnikova mati botra v taborišču, je požrtvovalno in navdušeno prevzela vso skrb za slavje in prilagodila domačo garažo v 'slavnostno dvorano'. Po domače povedano bi rekli, da 'so se odrezali' v vseh pripravah.

Udeležba in sodelovanje vernikov na obeh župnijah, kjer se je vršilo slavje, je bilo tolikšno, da je komentirala družinska prijateljica, ki se ga je udeležila, in je laična misijonarka po Evropi, da je začudena nad tem, koliko je še verskega čuta in pripravljenosti za sodelovanje med slovenskimi verniki, ki so preživeli toliko let pod komunizmom.

Srebrnomašnik je bil nedvomno vesel in hvaležen za vse delo, žrtve in uspehe teh slavnosti, predvsem pa je hvaležen Bogu za poklic in vztrajnost pri delu na božji njivi v teh 25 letih.

božje dobrote. Nihče ga ni zaslužil. Nihče ga ne more izsiliti. Treba ga je v ponižnosti sprejeti«.

Nadškof Uran je osvetlil misli z naročili sv. Avgušтина v razpravi o pastirjih: »Mi namreč, ki nas je Bog po svoji dobroti in ne po našem zasluženju postavil na to odgovorno in nevarno mesto, moramo dobro razločevati dve stvari: da smo kristjani in da smo predstojniki. Kot kristjani moramo skrbeti za svoje zveličanje, kot predstojniki pa za vaše. /.../ Mi bomo dajali odgovor Bogu ne samo o tem, kako smo živeli kot kristjani, ampak še prav posebej o tem, kako smo izvrševali svojo predstojniško službo«.

Nadškof Uran je zaključil svoje misli takole: »Ko se jubelantu zahvaljujem za zvesto služenje v naši nadškofiji in Cerkvi v Argentini, mu iskreno čestitam ob srebrnem jubileju in kličem nanj božji blagoslov. Vsi skupaj pa prosimo, da bi Gospod poklical nove služabnike oltarja, ki bodo današnji ranjeni in razkrojeni svet ozdravili z zdravili odrešenja.«

V cerkvi pred obredom je navzoče pozdravil župnik, sledile so pozdravne besede mladih in tehtno in občuteno podane misli bratranca Janija Cukjatija in nečakinje Miriam Cukjati.

Zaznati je bilo prisotnost novomašnikovskega očeta, brata in sester iz Argentine in Italije, sestričen iz Mendoze kot številnih sorodnikov družine Cukjati v Sloveniji.

Po končani slovesnosti pred cerkvijo, se je množica zgrnila okrog cerkve, kjer so bili postavljeni mlaji, ter pozdravila slavljenca. Obiskovalci so bili deležni malice, ki so jo pripravile pridne roke šentgotarskih žena. Te so tudi poskrbele, da je bila cerkev čudovito okrašena s cvetjem.

Slavje se je nadaljevalo v bližnji restavraciji. Tam so hitro potekale ure ob snidenju in klepetu s prijatelji. Ker pa je bil prisoten kot glavni gost tudi ljubljanski nadškof Alojz Uran, se je slovenska beseda seveda spremenila v ubrano pesem.

Slavje se je nadaljevalo v družinskem krogu proti večeru na domači

poldanski pouk pa je bila literarna delavnica. Tam smo se s profesorjem pogovarjali o današnjih slovenskih pesnikih in pisateljih. Tudi smo uprizorili nekatere zgodbe.

Po pouku smo zmeraj imeli različne izlete. Obiskali smo slapove, gozdove, reke, gore. V tem prvem tednu mi je bil najljubši izlet v Piran in Portorož. Plaval in kopal smo se v Jadranskem morju, sprehajali se po Piranskem trgu in obiskali neko cerkvico.

Prve dni smo se sprehajali po celi Ljubljani. Slikali se ob Prešernovem spomeniku, na tromostovju, ob Ljubljani, spoznali smo ljubljansko stolnico in Narodno Univerzitetno knjižnico. V sredo zvečer smo imeli nastop na fakulteti in predstavili slovenski in argentinski ples ter recitacije, ki smo jih imeli pripravljene. Za tem so lektorice podale vsem učencem diplomo, ker smo tečaj končali in tudi poletni časopis, v katerem so bile naloge, ki smo jih pisali skozi ta teden.

V soboto je bil na vrsti nastop v gradu Turjak. Kanadčani in Argentinci smo predstavili program. Mi smo recitali turjaško Rozamundo, Železno cesto in za konec smo zapeli himno RASTi. Vsi navzoči so bili zelo veseli in navdušeno zaploskali. Neverjetno se jim je zdelo, da čeprav smo zelo oddaljeni, tako dobro obvladamo slovenščino. Tam so nas domači povabili na zakusko, jedli

smo čevapčiče in peli slovenske ter argentinske pesmi s spremljavo harmonike. Naslednji dan smo bili povabljeni na Cukjatijevo srebrno mašo, kjer smo imeli priliko za petje. Skupaj z gospodom Francijem je maševal nadškof Alojz Uran. Po maši med kratkim zajtrkom se nam je nadškof pridružil in z nami zapel nekaj pesmi. Potem pa smo se odpravili na Teharje, kjer nam je gospod Ivan Korošec pripovedoval o II. svetovni vojni in smo si ogledali spomenik.

Ob začetku naslednjega tedna, v ponedeljek, smo se zgodaj zjutraj zbudili, da bi šli na Koroško. Tam smo obiskali lepo cerkev z vodičem.

Potem smo obiskali muzej, ki ima razstavo kipov gospoda Goršeta in za tem šli na Gosposvetsko polje ter si ogledali in slikali knežji kamen – gosposvetski prestol.

Čakal nas je zanimiv izlet: na programu smo imeli vzpon na Triglav, katerega višina je 2864 m. To hojo smo preživeli skupaj s Kanadčani, s katerimi smo se dobro razumeli.

V petek je prišel na vrsto pričakovani izlet v Postojno. Najprej smo morali pripraviti obleke za nastop, ki bi imeli zvečer v Šentjoštu; pottlej smo se odpeljali na Predjamski grad. Ogledali smo muzej, v katerem je uprizorjeno življenje v tistih časih. V nekaterih sobah so bile še vedno stare omare in stoli. Vodička nam je povedala zanimivo zgodbo o graščaku, ki je tam živel in kako je bil ta umorjen.

Potem pa smo odšli v Postojnsko jamo, kjer sem končno videla stalaktite, stalagmite, špagetno dvorano in še druge, o katerih sem zmeraj slišala v šoli. Tudi smo obiskali dvorano, v kateri bi morala biti človeška ribica, a na žalost je ni bilo.

V Šentjošt smo prišli in so nas otroci veselo sprejeli s kruhom, z orehi in s salamo. Zapeli smo vsi skupaj nekaj ljudskih pesmi, nato pa se pripravili na nastop.

Naslednji dan je imel vsak od nas priložnost, da gre za konec tedna k sorodnikom. Atov bratranec me je povabil, da grem z družino obiskat Hrvaško. Bila sem v njihovi hiši v CA-

Zlata poroka Radota Kokalja in ge. Anice, roj. Lužovec

RIGADU, ki je prav blizu morja. Cel dan smo se tam kopali ter se sončili. Zvečer pa šli v mesto na sprehod in na sladoleđ. V nedeljo zvečer smo se vrnili nazaj v DDP in si med seboj povedali, kaj zanimivega je vsak od nas obiskal s svojimi sorodniki. Za tem pa se je začel naš tretji teden, zadnji v Ljubljani.

Obiskali smo Kočevski rog, kjer je g. Pavle maševal; Kobarid; Idrjjo. V Idrjji smo obiskali Antonijev Rov, to je rudnik živega srebra. Ta rudnik je zdaj muzej, v katerem so figure, ki predstavljajo rudarjevo delo. Za tem pa se sprehajali po tovarni Rotomatika, v Spodnji Idrjji. Še drugič smo obiskali vodno mesto Atlantis. Zabavali smo se na toboganih in v bazenih, tudi v tistih z umetnimi valovi. Potem pa smo imeli prosti čas, da se sprehajamo po BTCju. V četrtek smo pripravili kovčke in se odpeljali na Gorenjsko. Preden smo prišli v Podljudelj, smo obiskali Škofjo Loko, Brezje in Škofove zavode. Še zadnja postaja je bila Radio Ognjišče, kjer smo se z Eriko in Tomažem pogovarjali z novinarjem in mu razlagali, kdo smo, kaj vse smo v Sloveniji naredili, kaj nas še čaka in kakšno je naše življenje v Argentini in sicer v slovenski skupnosti.

V Podljudelju nas je duhovnik Vlado Pečnik zelo veselo sprejel. Ogledali smo naše sobe in potem še okolico, vsepovsod so bile gore in veliko zelenja. Med našim bivanjem v Oazi Miru smo obiskali Bled, kjer

smo se kopali, se peljali s čolni do otoka in zvonili v cerkvici. Tudi smo šli v KOVOR, kjer smo predstavili naš program; na Zelenico; v gozd Martuljak; na slap Peričnik, res čudovito je bilo, povsod med skalami je padala voda.

Neki dan smo imeli v domu duhovno obnovo z gospodom Janezom Cerarjem ter priliko za pogovor ali spoved in zaključili dan z mašo. V četrtek smo se odpeljali nazaj v Ljubljano, kjer so nas čakali sorodniki. Zopet smo imeli priložnost, da smo bili z njimi.

Te zadnje dneve sem preživela v Strugah na Dolenjskem. Teško mi je bilo navaditi se dolenjskemu narečju, a ne nemogoče. S sorodnikom sem obiskal Škofjo Loko, Suho, Čateške Toplice in Ljubljanski grad, od koder je krasen pogled na celo Ljubljano. Čateške Toplice so res čudovite, je veliko bazenov in ogromnih toboganov z vodo, po katerih sem se spustila. Zelo sem se zavabala z bratranci in s sestrično.

Prehitro je minil mesec in je že bil ponedeljek, 4. avgusta. Morala sem zjutraj zgodaj vstati, saj pot do Brnika je bila dolga. Sorodniki so me do tja peljali in se poslovili. Nekateri sošolci so že tam čakali in skupaj smo oddali prtljago.

Tako konča potovanje v Slovenijo, deželo mojih starih staršev. Obiskovane kraje in preživete dogodke s prijatelji ne bom nikdar pozabila, zmeraj bodo v mojem spominu.

Rado izhaja iz kmečke družine, v kateri je bilo devet otrok. Doma je od Svetih treh kraljev nad Vrhniko. Po vojaškem porazu Jugoslavije in tuji zasedbi je bilo tudi zanj konec mirnega kmečkega življenja predvojnih let. Sveti trije kralji so hribovska vas med gozdovi. Ti kraji so bili med vojno in tujo okupacijo odlično skrivališče za partizane, ki so delali propagando, da se borijo proti okupatorju. Žal so okupatorja samo izzivali, saj niso imeli ne moči niti volje, da bi narod osvobodili. Dovolj pa so imeli ljudi in tudi orožja, da so terorizirali okoliške vasi in lastne ljudi. Njihovi napadi in ropanje kmečkih domačij so spominjali na nekdanje turške vpade, v resnici so jih pa daleč prekašali. Da bi se mogli pred partizani braniti, so se vaščani povezali v vaške straže.

Originalna je zgodba Radotovega odhoda maja 1945 od doma. Star je bil devetnajst let. Ko je bil doma pri delu, je dobil sporočilo s krajevne domobranske postojanke, naj vpreže konja in z vozom pelje domobransko hrano v Šentjošt. Naročilo je skušal čim prej izvršiti. Ko je pripeljal naročeno v Šentjošt, je opazil, da se tudi tamkajšnji domobranci odpravljajo na pot. Zato najprej ni vedel, kaj naj naredi

s tovorom. Kmalu pa je spoznal položaj in zvedel za splošen umik domobrancev proti Koroški, zato ni imel nobenega dvoma, da mora z vozom in s hrano za njimi. Vrnil se je v kolono beguncev, ki je zavila v Poljansko dolino in se ni ustavila do Tržiča. Tam pa je množico beguncev doletel hud partizanski napad. Med njimi so bile kmečke družine z vozovi in otroki pa tudi skupine domobrancev, ki so jih branili. Da je bila panika še večja, je na sredi glavne ceste stal nemški tank in zapiral pot vozovom ter drugim vozilom, da niso mogli ne naprej ne nazaj. V skrajni sili so vozniki pustili na mestu konje in vozove s prtijago vred. To so morali narediti oni in tudi Rado, in peš nadaljevati pot proti Ljubelju. Ko so prišli do Sv. Ane, je bil prehod skoz tunel po zaslugi domobrancev spet odprt. Malo prej so namreč partizani zasedli prostor pred tunelom, ga zaprli in beguncem onemogočili umik na Koroško. V Tržiču pa je Rado kljub vsemu doživel veselo presenečenje. V nekem trenutku je med množico zagledal očeta in eno leto mlajšega brata. Nič več ni bil sam in od tam naprej so hodili skupaj. V Tržiču je našel tudi od nemških vojakov zapuščen paket karamelov. Tisti sladkorčki so bili Radotova edina hrana na tisti poti, ki se je začela doma pa končala na vetrinjskem polju.

Radotova vožnja z vozom v Šentjošt se je ustavila v Tržiču, tam je izgubil konja, voz in kar je vozil na njem, vse. Ostal je samo s predpasnikom, s katerim je šel od doma. Ni vedel niti slutil, da gre za vedno od doma, zato se ni poslovil od nobenega.

Iz Vetrinja so šli Kokaljevi trije v

lienško taborišče na Tirolskem. Po enem letu so se odločili, da gredo v Italijo. Na pot čez hribe so šli peš in tako prišli v Treviso. Od tam naprej je Radko delil usodo ostalih beguncev, ki so se selili po »kampih« do Neaplja. V Senigalliji sta se oče in brat odločila, da se vrneta domov k družini in Radko je ostal spet sam. Kakšno leto po tem je šel v salezijanski kmetijski zavod v Grugliasco, da se je učil krojaštva. Evropi je dal slovo 31. decembra 1947, ko je odplula iz Neaplja ladja Santa Cruz s skupino Slovencev, med katerimi sta bila tudi gospoda Anton Orehar in Miloš Stare. V Buenos Airesu so se izkrcali 21. januarja 1948.

Radko je ostal v tem mestu, kjer je dobil delo in stanovanje. Stanoval je na cesti 33, zaposlil pa v krojaški delavnici na cesti Florida in Lavalle.

Anica Lužovec je doma z Zgornjega Brnika in je tretja iz družine osmih otrok. Oče je imel že doma krojaško delavnico in je tudi mežnaril. Ko so Nemci zasedli Gorenjsko, je bila Anica stara osem let. Zato je hodila samo tri leta v slovensko osnovno šolo, ker so jo Nemci ukinili in Anica je hodila potem v nemško šolo. Dvakrat prekinjeno osnovno šolo je končala v tujini, v begunskem taborišču na Tirolskem, kjer je spet hodila v slovensko šolo. Tudi Lužovčeva družina je namreč bežala maja 1945 pred partizani, čeprav s kopico otrok. V tujino jih je spremljala tudi mamina sestra, teta Katarina. Z vetrinjskega polja so šli skupaj z Gorenjci v lienško taborišče, od tam, po enem letu in pol, pa v špitalsko, kjer je Anica eno leto obiskovala gospodinjsko šolo. Iz taborišča so odpotovali s

Kokaljeva sta obhajala zlato poroko v Slomškovem domu v Ramos Mejiji in v Bancuverju v Kanadi

transportom septembra 1948. V Italiji so morali čakati v mestu Grugliasco tri mesece na ladjo Almirante Brown, da jih je 28. decembra 1948 pripeljala v Buenos Aires. Po enem mesecu so se iz Hotela de Inmigrantes preselili v mesto Quilmes. Kaj kmalu se je Lužovčeva družina začela razhajati: najprej brat Ivan in starejša sestra Rezka, ki sta se odločila da vstopita v salezijanski red, malo kasneje pa še mlajša sestra Kristina. Tako je Anica kmalu sama ostala doma s starši, ker sta tudi sestri Mira in Julka postali gojenki salezijanskega zavoda v Bernalu.

Po treh letih življenja v Quilmesu je oče kupil parcelo v Slovenski vasi v Lanusu in kmalu začel z gradnjo lastnega doma. Kakor hitro je bilo mogoče, so se Lužovčevi trije preselili v svoje in se vključili v tamkajšnjo slovensko skupnost. Ko se je Rado, ki je prišel iz italijanskega »kampa«, začel zanimati za Anico, ki je prišla iz

avstrijskega »logarja«, je hodil k njej v vas v Slovensko vas.

+

Radota in Anico je poročil gospod Anton Orehar 12. aprila 1958, in sicer v Buenos Airesu v cerkvi San José Calasanz na aveniji La Plata (in Directorio), ki je bila najbližja njenemu stanovanju. Po dveh letih sta se preselila v Lanus in si nasproti cerkve Maria Reina zgradila novo hišo. Če je Rado vsa leta do upokojitve delal v isti krojaški delavnici v središču glavnega mesta, je Anica po krajši zaposlitvi najprej vodila kiosk skozi 18 let v farni šoli, naslednjih 18 let pa lasten kiosk na domu. V srečnem zakonu sta se jima rodila dva otroka, sin Toni, ki živi v Argentini, in hčerka Anči, ki se je pred nekaj leti z družino preselila v Kanado.

Zlato poroko sta na iniciativo sina Tonija in s sodelovanjem Aničinih sester in brata Ivana, salezijanca, obhajala v Slomškovem domu v Ramos Mejiji. Slovesnost, ki se je začela s sv. mašo in se končala s slavnostno večerjo, je bila 17. maja. Udeležile so se je vse Aničine sestre, čeprav je ena od njih, Rezka (direktorica salezijanskih kolegijev Marije Pomočnice od 1973), morala prevoziti zato 2400 km dolgo pot, ali brat Ivan (direktor salezijanskih kolegijev od 1970 in župnik, zdaj direktor salezijanske skupnosti v Caleta Olivia), ki je na slovesnosti maševal, zato prevozil 1900 kilometrov. Še sestri Mira in Julka, ki živita blizu, v buenosaireški provinci, sta morali prevoziti celih 570 kilometrov. Ker Rado nima sorodnikov v Argentini, so se slavja udeležili namesto njih prijatelji in znanci. Na povabilo hčerke Anči sta zlatoporočena odpotovala tudi v Kanado, da sta obhajala zlato poroko tudi v krogu njene družine in družine Radotove sestre, ki živi v tej veliki deželi. Da bi bil praznik tudi tam kar najbolj doživet in slovesen, ju je spremljal Aničin brat Ivan, da se je slavje začelo tudi tam z njegovim maševanjem.

Željam sorodnikov, znancev in prijateljev se pridružuje tudi naš list: še veliko zadovoljnih let srečnega skupnega življenja!

Duhovno življenje je objavilo

JURE VOMBERGAR

NOVEMBER

PRED 70 LETI (1938)

1 V grobnici Jugoslovanskega podpornega društva na Čakariti so bile slovesne molitve ob obilni udeležbi.

6: Velika prireditev slovenske šole na Paternalu je bila v dvorani Centro Armenio, na ulici Acevedo 1353. Program so sestavljali razni narodni plesi, petje, telovadni nastop in krajši odrski prizori. Sodelovala sta Slovenski dom in Slovensko gospodarsko podporno društvo (SGPD) Villa Devoto. Tudi slovenska šola v Rosario je imela lepo prireditev.

20: Ker je romanje v Luján združeno s prevelikimi stroški, rojaki rajši **romajo v Lourdes**. Dopoldne je bila sv. maša. K pobožnosti so vabili zvonovi, na katere so rojaki potrkvavali »po naše«. Po kratkem slovenskem nagovoru je izseljenski duhovnik Janez Hladnik nadaljeval po špansko, »ker so na ta način razumeli lahko vsi navzoči«. Po maši je bil odmor in kosilo, popoldne pa procesija, katere se je udeležilo kakih 1000 rojakov. Pridigal je izseljenski duhovnik Jožef Kastelic. Po končani pobožnosti so se rojaki še dalj časa zadržali v pogovoru.

27: Za izseljensko nedeljo je SGPD v Villa Devoto priredilo igro »Sirota Jerica«.

ZAHVALA. Ko se poslavljam od revije Duhovno življenje, se iskreno zahvaljujem vsem naročnikom, čitateljem, prijateljem, sodelavcem in vsem, ki so izkazali reviji kakršnokoli dobroto, in jih prosim, da ji ostanejo zvesti tudi za naprej! Jožef Kastelic.

PRED 60 LETI (1948)

1 Praznik vseh svetnikov • je bil v Argentini zapovedan • praznik. Obrede za rajne je opravil župnik Anton Ravnikar na pokopališču Chacarita v Jugoslovanski grobnici. Tercet je zapel psalme in libero.

7: Prvi občni zbor Slovenskega katoliškega akademškega starešinstva (SKAS) je pripravil začasni odbor, da se nadaljuje delo v emigraciji. Odbor je sestavil pravila in zbral člane, vzpostavil stik s klubi starešin po Evropi in prijavil obstoj organizacije *Mednarodni zvezi katoliških intelektualcev*, ki je veja *Pax Romana-e*. Izvoljen je bil odbor: predsednik prof. Ivan Prijatelj, podpredsednik dr. Vinko Brumen, tajnik Ruda Jurčec, blagajnik Jože Lesar, odborniki Bogumil Remec, Alojzij Geržinič in Stane Čeranič; v nadzornem odboru dr. Ivan Kačar, dr. Frido Pogačnik in dr. Franc Bajlec; predsednik razsodišča dr. Leopold Eiletz.

21: Romanje v svetišče Nueva Pompeya v mestu Buenos Aires je pripravila, kot vsako leto, *Bratovščina živega rožnega venca*, ki združuje predvojne verne rojake. Pobožnost je imela sledeči red: rožni venec s petjem, nagovor, pete litanije, procesija v gornjo kapelo, pozdrav Mariji in ljudsko petje.

23: Pisateljska družina France Balantič (PDFB) se je zbrala na svoj prvi sestanek ter prebedela noč ob recitacijah poezij pesnika Franceta Balantiča in svojih članov, ob priliki pete obletnice pesnikove smrti.

28: V salezijanski dvorani je PDFB priredila recitacijsko uro v spomin Franceta Balantiča z naslovom *Goreti hočem...novim dnevom*.

Organizacija **Družabna pravda** je priredila domačo proslavo na dan godovanja in 50-letnice svojega idejnega prvoboritelja duhovnika Andreja Križmana, ki sicer živi in deluje kot begunec v Ekvadorju. Slovesnost se je vršila na Paternalu z mašo pri slovenskih šolskih sestrah.

Sredi novembra je **prišlo v Mendoza 12 slovenskih družin**, ki so vse dobile delo in stanovanje v mestu. Skupno je prišlo 70 oseb. Slovenska služba božja se je začela s prvo adventno nedeljo ob 5. uri popoldne v cerkvi San Nicolás. Prof. Božidar Bajuk je pričel s pevskimi vajami (7 pevcev) za petje pri mašah.

PRED 50 LETI (1958)

Zanimiva statistika udeležbe rojakov na duhovnih vajah v Velikem Buenos Airesu (objavljena v *Oznanilu*, 30-11-1958): leta 1953: 77 moških, 19 izobražencev, ? žen; leta 1954: 89 moških, 26 izobražencev, 55 žen; leta 1955: 105 moških, 24 izobr., 60 žen; leta 1956: 156 moških, 37 izobr., 133 žen; leta 1957: 120 moških, 21 izobr., 127 žen. »Kaj nam povedó te številke? Prvo, kar opazimo je, da se število udeležencev razveseljivo dviga. Vedno več je moških in žen, ki so se otresli predsodkom in sledijo iskrenemu vabilu...«

1: Za **Vse svete** so se Slovenci tudi to leto zbrali v jugoslovanski grobnici na Chacariti, buenosaireskem pokopališču; v San Martinu so prišli skupaj na grobu svetnika Karla Škulja, člani *Družabne pravde* pa na grobu nekdanjega člana Franca Žuzka v Olivosu.

2: **Šesti slovenski socialni dan** v prostorih Slovenske hiše se je začel s sv. mašo, ki jo je daroval direktor SDP Anton Orehar. Nato je bilo zborovanje s predavanji in končno resolucijo. Začel ga je predsednik *Stalnega odbora* Janez Majeršič. Prvi predavatelj je bil prof. dr. Ivan Ahčin s temo **Komunizem v Jugoslaviji**. Drugi referat **Gospodarske razmere v domovini** je podal dr. Janez Arnež iz ZDA, prebral pa

Avgust Horvat. **O socialnih razmerah v domovini** je govoril Rudolf Smersú. Ob koncu je Jože Šemé prebral resolucije, ki jih je na podlagi vseh treh referatov sestavil dr. Ahčin. Sprejet je bil enodušni sklep: «...da more po zrušenju komunizma v domovini, delovnemu, poštenemu in politično zrelemu slovenskemu narodu zagotoviti življenja vredno bodočnost le takšna gospodarska in socialna ureditev Slovenije, da bo Slovenec na svoji zemlji svoj gospod, tako, da bo v popolni svobodi mogel razpolagati s sadovi svojega dela za utrditev in rast narodnega gospodarstva, slovenske narodne in krščanske kulturne samobitnosti ter politične samostojnosti».

8: Na 13. kulturnem večeru SKA so proslavili **70-letnico pisatelja Stanka Majcna** (*29-10-1888). Domovina pisatelja zaradi njegovega krščanskega nazora ne omenja niti v literarnih zgodovinah. Njegovo delo je prikazal dr. Tine Debeljak: »Ni sicer obširno, a njegova cena je velika«.

9: **Slovenski univerzitetni študentje**, povezani v *Slovensko katoliško akademsko društvo* (SKAD), so se pred letom dni vključili v *Zvezo begunskih študentov iz Srednje in Vzhodne Evrope v Argentini* (FEDECE). Glavni namen tega društva je medsebojno spoznavanje in študij problemov, ki zadevajo posamezne narode. Slovenski študentje so se predstavili ostalim z akademijo v Slovaškem kulturnem klubu. Program je začel predsednik SKADa Franc Bajlec, ki je predstavil Slovence in razložil namen večera. Sledilo je več pevskih točk. O slovenski zgodovini je imel predavanje Vital Ašič, o razpadu Jugoslavije in vetrinjski tragediji Tine Debeljak ml, diapozitive iz Slovenije pa je razlagal Vladimir Voršič. Veliko pozornost je vzbudila razstava svobodnega slovenskega tiska v Argentini, knjige, revije in časopisi.

9: **SDO je izvolila nov odbor**: predsednica Mara Bidovec, podpredsednica Marjetka Železnikar, tajnica Majda Pahor, blagajničarka Barbka Maček. Ostale odbornice so še Jožica Mehle, Anka Savelli,

Alenka Prijatelj, Marija Krošelj, Marija Babnik, Anica Mehle in Olga Prijatelj.

16: Že šestič je praznovala slovenska skupnost v Buenos Airesu **dan mladine** na Pristavi v Moronu. Na sporedu so izvajali proste vaje naraščajniki iz Morona, nato so dekleta iz Lanusa in Morona izvajale simbolično vajo, fantje od tam pa prosto vajo. Telovadna vrsta je nastopila na bradlji, drugo in krogih. Prvič so nastopila dekleta iz San Martina. Nastope so pripravili Ema Kessler Blejc, Olga Prijatelj in Avgust Čop.

23: Minili sta dve leti, kar je škof dr. Gregorij Rožman blagoslovil prostore SH. *Odbor Slovenske hiše* je za to priliko povabil rojake k **praznovanju celodnevnega žegnanja**. Začelo se je s sv. mašo, med katero je direktor SDP Anton Orehar govoril v pridigi »o rojakihi, ki od svojega prihoda v novo deželo niso hoteli imeti ničesar več skupnega s slovenskim občestvom. Nekateri od njih pa so bili že prisiljeni iskati stanovanja, zaščitite in pomoči prav v slovenskem središču, ki so ga ostali požrtvovalni rojaki ustvarili s skupnimi naporii. Sedaj, ko je potreba po prostorni dvorani in večji kapeli, prav ti stanovalci stanovanj ne izpraznijo in s tem ovirajo postavitve novih prostorov«. Kljub temu SH v letu 1958 služi že 18 organizacijam, 10 ustanovam, 6 konzorcijem in upravam. V njenih prostorih je slovenska kapela in ima svoj sedež *Slovensko dušno pastirstvo*.

29: **Štiri zgodovinske obletnice** so proslavili Slovenci v prostorih Pristave v Moronu: 50 let smrti Lundra in Adamiča v Ljubljani, 40 let proboja solunske fronte, 40 let vstopa Slovenije v državo SHS ter 15 let tragedije na Grčaricah, Turjaku in Jelendolu. Med sv. mašo za pokoj duš slovenskih žrtev pod avstrijsko strahovlado in potem med revolucijo in tiranijo, je Anton Orehar v pridigi poudaril, da s proslavljanjem ljudi, ki so dali življenje za svoje ideale, proslavljamo vero v duha in v nadnaravni svet in se postavljamo zavestno v opreko s komunizmom,

iz naše kronike

METKA MIZERIT

s katerim v nobenem oziru ne moremo iti skupaj. Zatem je imel govor g. Rudolf Žitnik, ki je zaključil svoj govor z ugotovitvijo, »da nam je bodočnost sicer zastrta, a da se smemo zanesti, da bo svoboda ustala zmagoslavna, kajti začasno se v človeški naravi more potlačiti, nikdar pa uničiti«. Vabila sta na proslavo predsednik pripravljalnega odbora Rudolf Žitnik in tajnik Jure Ahčin.

30: **Društvo Slovencev (DS) je praznovalo 10-letnico obstoja** v Argentini. Na 12. občnem zboru, ki je sledil proslavi, je bil izvoljen za predsednika g. Lojze Horvat. Iz poročil odbornikov je bilo razvidno, da je stanje društva sledeče: ima 1054 članov (698 moških in 356 žensk); 15 osnovnošolskih tečajev se udeležuje 516 otrok (222 dečkov in 294 deklic), posveča pa se jim 10 učnih moči in 9 katehetov.

Društvo Slovencev je v zadnjih treh letih registriralo iz Slovenije **novodošle člane** naslednjih družin: Habič (1), Frontini (4), Rupnik (3), Žakelj (4), Benedičič (3), Humar (4), Tomažin (3), Kovačič (1), Kobal (1), Čeč (3), Seršen (2), Hafner (2), Hadžič (1), Arnšek (1), Kralj (1), Mehle (1), Okretič (1), Češnovar (2), Iskra (1), Tomc (4), Buda (4), Žurga (2), Hočevar (1), Seljak (1), Bavdaž (3), Vider (3), Truden (1), Baraga (1), Telič (2), Skvarča (3), Jerebič (2) in Draksler (1). To je 65 članov iz 32 družin. Vsega doslej 225 članov iz 97 družin. Prišli so z ladjami Bretagne, Castel Bianco, Conte Biancamano, Conte Grand, Corrientes, Provence, Salta.

Dalje s 275 strani

bi se jima hoteli klanjati. Še vedno v sanjah, sem začel jokati in prositi gospo, da bi mi razložila bolj jasno, kajti jaz nisem razumel, kaj je vse to pomenilo. Ona mi je položila roko na glavo in rekla: "Vse boš razumel, ko bo prišel čas za to."

Komaj je to rekla, me je zbudil neki ropot. Vse je izginilo. Bil sem onemel. Imel sem vtis, da so me roke še bolele od udarcev, ki sem jih delil, in da sem imel obraz še vroč od prejetih klofut, ki so mi jih primazali tisti pobalini.

V BARILOCHAH SO SLOVENCİ DE-LAVNI. Meseca marca so očistili in na novo obsekali pot na goro Capillo. »Ljubezen do naših korenin« je geslo, ki vodi mlade, da enkrat na leto posadijo drevesa na pogorišču gozda »Pod Skalco« v spomin dvanajstim ustanovnim članom društva. Pogozdovali so meseca maja.

Organizirali so tudi vseslovensko mladinsko srečanje in športno tekmovanje pod imenom »**Eko-Bari-loche 2008**«. S tem tekmovanjem želijo posvetiti pozornost slovenski mladini v Argentini in ohranjanju slovenskega jezika.

V mesecu maju so se srečali v Stanu, ob asadu Marjana Groharja, da so otvorili novo kuhinjsko opremo in pohištvo.

O domobranski proslavi smo v Duhovnem življenju že poročali.

14. junija so imeli **občni zbor**. Slovensko planinsko društvo vodi sledeči odbor: predsednik Matjaž Jerman; podpredsednik Peter Drajzibner; tajnica Klavdija Kambič; namestnica tajnice Alenka Arnšek; blagajnik Marjan Grohar; namestnik

Ivan Kočar; odborniki: Blaž Razinger; Marjan Mavrič; Milenka Razinger; Milan Magister ml.; namestnici: Marta Malovrh Jerman in Veronika Razinger Grohar. Nadzorni odbor: Ciril Markež; Stane Žužek, namestnik Janez Drajzibner.

25. junija so rojaki v Barilochah **praznovali 17. obletnico samostojne Slovenije** na Paseo de las Colectividades. Po dviganju zastav in petju obeh himen je Blaž Razinger podal kratko zgodovino slovenskega naroda

Med 4. in 6. julijem je bila vsakoletna »**Fiesta de las Colectividades Argentino-Europeas**« v dvorani galskega doma. Slovenska skupnost je bila prisotna s stojnico in plesno skupino. Za to priložnost jih je obiskal veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod z gospo Marjano. 8. julija so imeli srečanje z njim v Stanu. G. veleposlanik je opisal delovanje predsedstva Slovenije v EZ in vrh Latinske Amerike in Karibov z EZ v Peruju. Večer so zaključili s prijateljskim asadom.

13. avgusta je prišel v Bariloche **Slovenski oktet** in ministrica zna-

21. junija je bila krščena v cerkvi Marije Pomagaj MAJA LUCIJA FILIPIČ, hčerka Tomaža in Monike roj. Zupanc. Njena botra sta Magda Zupanc Petkovšek in Janez Filipič. Krstil jo je g. Pavel Novak CM.

nosti in tehnologije ga. **Mojca Kucler Dolinar** s sodelavci. Po ogledu mesta so se zvečer srečali z rojaki v Stanu. Po večerji je goste pozdravil predsednik Matjaž Jerman. Ga. ministrica se je zahvalila za sprejem. V imenu Slovenskega okteta pa je spregovoril Jože Vidic. Pevci so zapeli štiri pesmi.

Naslednji večer je bil koncert v dvorani Hotela Nevada, ki je bila zasedena do zadnjega kotička. Oktet in program je predstavila ga. Lučka Kralj Jerman v španščini. Na koncertu je bila tudi ga. ministrica. Čudovita slovenska pesem je odmevala po dvorani in poslušalci so burno ploskali. Vsi so preživeli lep večer.

»Zakaj je zlo na svetu«, je bil naslov **PREDAVANJA ZA VISOKOŠOLCE**, ki ga je imel lic. Martin Sušnik v soboto, 9. avgusta, **V MALI DVORANI SLOVENSKE HIŠE**. V prvem delu je povedal, kaj je krščanska filozofija in krščanski pogled na splošno. V drugem delu pa, zakaj je zlo velik problem za krščansko filozofijo.

OB TAKTU BARV VI, prireditev, ki je postala že izročilo v Slovenskem domu **V SAN MARTINU** je bila letos 9. avgusta. Na umetniškem večeru so bile razstavljene slike pokojnega umetnika Milana Volovška, ki jih je dala na razpolago njegova hčerka Marta Volovšek. Kulturna referentka Marta Jenko Škulj je opisala umetnikovo življenje. Obiskovalci so si nato ogledali razstavo.

V drugem delu večera je Dom gostil **Slovenski oktet iz Ljubljane**, ki je prišel na pevsko turnejo po Urugvaju in Argentini. Slovenski pevski zbor San Martin jim je, pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic, v pozdrav zapel narodno *Slovenska dežela*. Jože Vidic se je zahvalil za sprejem in nato so pevci povedli poslušalce v prelestno deželo slovenske pesmi. Zapeli so: *Domovini; Zdravljico; Oj Triglav, moj dom; Tam, kjer pisana so polja; Rožmarin; Pesem o galebu; O kresu in Žabe*. Sledil je odmor, med katerim je naravnost iz letališča prišla ministrica Mojca Kucler Dolinar. Spremljal jo je veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod z gospo Marjano. V drugem

delu koncerta so pevci zapeli: *Nocoj pa oh, nocoj; Pojdem v Rute; Čej so tiste stezice; Pa se sliš; Zagorska; Ženka mi v gosti gre; Moj očka; Mi smo mi*. Hvaležnemu občinstvu, ki je navdušeno ploskalo, so pevci podarili še pesmi: *Mlatiči; Rezijanska in Mocej*, ki so jo poklonili gospe ministrici. Sledile so zahvale in medsebojna obdarovanja. Podoben program je Slovenski oket zapel tudi v drugih slovenskih domovih. O tem smo že poročali v prejšnji številki.

V nedeljo, 13. avgusta, je bil v dvorani »Elina Alba« bivše Hipotekarne banke. Drugi dan pa so peli v Slovenskem domu. Dobrodošlico jim je zapel mendoški Slovenski pevski zbor pod vodstvom Diega Bosqueta, izrekel pa predsednik Doma Miha Bajda. Sledil je koncert Akademskega pevskega zbora, ki je v prvem delu zapel slovenske skladbe, v drugem pa zbirko sodobnih skladateljev mednarodnega repertoarja.

OSMI RAZRED SLOMŠKOVE ŠOLE je 16. avgusta šel za tri dni na **IZLET** uživati argentinsko pampo. Obiskali so estancijo **LA CATTITA** v bližini mesta Nueve de Julio. Spoznali so življenje na kmetiji, se veselili krav, ovac in zajčkov. Obiskali so majhno vas »La Niña«, cerkev in tipično staro hišo, zgrajeno iz »adobe«. Uživali so ob jahanju domačih konj in poslušali dogodivščine gavčov, ki jih

je pripovedoval gospodar Ricardo. Zadnjo noč so pripravili kres, peli in se pogovarjali. Veseli lepih doživetij, so se po treh dneh vrnili v Slomškov dom, kjer so jih že nestrpni pričakovali njihovi starši.

40. OBLETNICA ROŽMANOVEGA DOMA je bila v nedeljo, 24. avgusta. Praznovanje se je začelo s sveto mašo, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode, somaševal pa je g. Igor Grohar. Slovenost je povzdignilo ljudsko petje, ki ga je spremljala na orglah ga. Anka Savelli Gaser, vodila pa Ani Rode. Po maši je g. Jože Rupnik podal besedo voditeljici ustanove gospe Saši Zupan Omahna. V kratkem nagovoru je povedala nekaj misli iz zgodovine Rožmanovega doma in načrte za prihodnost. Odkrili so spominsko ploščo z imeni ustanoviteljev. Ga. Saša in g. Jože sta izročila spominske listine ustanoviteljem ali njihovim sorodnikom. Slovenost so vsi navzoči zaključili s pesmijo *Marija skoz življenje*.

Sledilo je skupno kosilo, ki so ga pripravile spretnne gospodinje pod vodstvom gospe Olge Radoš. J. Juhant in M. Pugelj sta spekla meso na ražnju. Gospe Francka Benko in Francka Grilj pa sta ocvrli krofe. Ani Rode je darovala drobno pecivo.

Po kosilu je bil srečolov; glavni

Foto Diana Smole in Katja Malovrh

40. obletnica Rožmanovega doma - Foto Marko Vombergar

dobitek je bila umetniška slika, ki jo je podarila ga. Andrejka Dolinar Hrovat. Gospe Ema Ferfolija in Marija Grohar sta izdelali lepe pletenine. Vsi navzoči so preživeli lep dan.

DRUŠTVO SLOVENCEV V MENDOZI je **PREDSTAVILO KNJIGO *RANJENO DREVO***, ki jo je napisal Ivan Sivec. Popisal je življenje Janka Benigerja, ki je prišel v Argentino leta 1908, se preselil na jug in živel med Indijanci plemena Mapučé. Drugi del knjige vsebuje resnične življenjske zgodbe, ki so jih pisatelju pripovedovali Stane

španščini. Nato so si na zaslonu ogledali fotografije Benigarja in njegove družine. Zbirko je pripravil Jože Štirn. Stane Grebenc je prebral uvod v prvi in drugi del knjige ter pismo, ki ga je pisatelj napisal v spomin in zahvalo za prireditve.

Navihanci med mladci in mladenkami. **SKUPINA LUTKARJEV S KOROŠKE JE OBISKALA ARGENTINO**. V petek, 15. avgusta, so se predstavili v Našem domu v San Justu, kjer so mladci in mladenke imeli srečanje. Predstavili so jim zgodbo Oskarja Wilda *Srečni kraljevič*. Ob koncu predstave so nadaljevali srečanje ob prigrizku in prijetnem kramljanju. Navihanci so imeli predstavo tudi za šolske otroke.

V ponedeljek, 18. avgusta, so se mladi podali **V ESCOBAR NA IZLET**, ki sta ga organizirala **SDO-SFZ**. Zbrali so se v Našem domu v San Justu in se odpeljali z avtobusom. Po razmeroma kratki vožnji so dospeli na cilj. V prostornem parku so se igrali nogomet, odbojko, se lovili ali pa se zabavali po skupinah in pili mate. Za kosilo so organizatorji pripravili »patys« na žaru. Kar prehitro je minil vesel dan, ki so ga preživeli v prijateljski družbi in igri. Izleta se je udeležilo 86 mladih iz vseh domov Buenos Airesa in trije prijatelji iz Celovca.

NOČ VESELJA, PETJA IN BISTROUMNOSTI. Kje? **NA PRISTAVI**. Kdaj? V soboto, 23. avgusta, so se zbrali Pristavčani, gostje in prijatelji ob pogrnenih mizah v zgornji dvorani.

Dominik Oblak je pozdravil vse navzoče in predstavil sodelavce. V komisiji so bile Maruška Klemenčič, Lučka Oblak, Monika Kenda in Maruča Čeč. Najprej je bilo tekmovanje iz zgodovine, zemljepisa, slovstva in podobno. V drugem delu tekmovanja je prišlo na vrsto petje. Maruška in Pavel Klemenčič sta začela peti, tekmovalci so morali nadaljevati. Luka, Pavel, Ivan in Tomaž Klemenčič, Niko Stariha in Niko Golob so vse navzoče razveselili z venčkom pesmi Andreja Schiffrerja. Postregli so jim tudi z odlično večerjo. Zanimivo je bilo, da je vsaka skupina dobila svojo nagrado. Tako so se vsi zabavali in se srečni vrnili domov.

Slovenska **SKUPNOST V SAN MARTINU** je v nedeljo, 24. avgusta, **PRAZNOVALA BISERNI JUBILEJ PRVE SLOVENSKE MAŠE** v tem okraju. Pred šestdesetimi leti jo je daroval g. svetnik Karel Škulj v sanmartinski stolnici. Ta praznik so rojaki želeli slovesno proslaviti. Maševal je sanmartinski škof msgr. Guillermo Rodríguez Melgarejo, somaševal pa g. Franci Cukjati. Pred vhodnimi vrati so škofa sprejeli otroci in mladina v narodnih nošah ter predsednik Doma dr. Viktor Leber. Bivši in sedanji pevci so pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic zapeli pesem: *Mirno nam plove ...* Sv. maša je bila za vse žive in rajne rojake; posebej so se spomnili dušnih pastirjev, ki so delovali v tem okraju. Pri pridigi je g. škof pohvalil skupnost, ki je ostala zvesta Bogu in krščanskim vrednotam. Ob zaključku je mogočno zvenela *Haendelova Aleluja*.

Grebenc, brata Janko in Martin Bajda ter Božidar Bajuk. Prireditve je otvoril mendoški Slovenski pevski zbor s pesmijo *Marij tun inché* v jeziku Mapučev pod vodstvom Diega Bosqueta. Božidar Bajuk je predstavil pisatelja. Prof. Cvetka Grintal Bajuk je prebrala predstavitev knjige v

Noč veselja, petja in bistrumnosti na Pristavi. Foto Matjaž Čeč

Slavje se je nadaljevalo v dvorani Doma. Kosilo je pripravila ga. Magda Petkovšek s sodelavkami. Pred posladkom je dr. Viktor Leber prebral pismi škofa Štumpfa in dr. Jureta Rodeta. Sledila so voščila predstavnikov organizacij, ki delujejo v Domu. Čestitala je ga. Polona Makel, predsednica odseka Zveze slovenskih mater in žena; Marta Rupnik v zastopstvu Rožmanove šole; Damijan Jerman v imenu mladine in ga. Monika Zupanc Filipič v imenu mladcev in mladenk. Prof. Lučka Kastelic se je spomnila pokojnega Janka Filipiča, ki je opravljal službo mežnarja. Svoje misli je povedal tudi Janez Filipič, sedanji mežnar. Rojaki iz San Martina so doživeli lep dan zvestobe.

V SLOMŠKOVEM DOMU so učenci šole v soboto, 30. avgusta, **PONOVILI IGRO »V KRALJESTVU PRAVLJIC«**, ki so jo pripravili za Alojzijevo proslavo v Slovenski hiši. Lepo predstavitev so si v Slomškovem domu ogledali številni rojaki iz okolja.

FOLKLORNA SKUPINA S PRISTAVE je **NASTOPILA NA PRIREDITVI »FIESTA NACIONAL DEL INMIGRANTE«** v mestu Oberá v provinci Misiones. Tja so potovali v četrtek, 4. septembra. V petek so si ogledali mesto in okolico, zvečer pa nastopili na prireditvi. Zaplesali so gorenjske in belokranjske plese. Občinstvo jih je nagradilo z močnim ploskanjem. Naslednji dan so se vrnili v Buenos Aires zadovoljni, saj so slovensko ime ponesli na rdečo zemljo.

KONCERT ZBORA MILINA NA PRISTAVI je bil v soboto, 6. septembra.

Dekleta so praznovala četrto obletnico prvega nastopa. Koncert je imel dva dela. V prvem so zapela: *Swing low; Sijaj, sijaj sonce; Mati zakliče; Slovenska dežela; V Tamar; Honrar la vida; N' mav čez izaro; Por un viejo muerto* in *Gorenjska*. Med obema deloma koncerta so predstavili dva pianista. Nastopila sta Germán Zaccoro Nielson in Sonia Donatti. V drugem delu so dekleta zapela pesmi o ljubezni: *Da te ni; El día que me quieras; Pregúntale a las estrellas; Škrjanček poje; Slovo; Te quiero* in *Bullerengue*. Zbor je v teh letih lepo napredoval. Čestitamo!

Pesem dobrote je bilo geslo prireditve, s katero je **ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA PRAZNOVALA SVOJ DAN**. Bil je že 42. po številu. V nedeljo, 7. septembra, smo se srečali v cerkvi Marije Pomagaj pri sv. maši. Somaševala sta pater dr. Alojzij Kukovica in g. Danijel Vrečar. Prepeval je zbor ZSMŽ odsek San Justo pod vodstvom gdč. Anice Mehle. Po maši smo se zbrali pred spomenikom našim žrtvam; ga. Marija Urbančič Grbec je prinesla slovenski šopek in gorečo svečo. V Dvorani škofa Rožmana se je nadaljevalo slavje. Najprej je vse navzoče pozdravila ga. Irena Fajdiga. Nato je spregovorila predsednica Zveze ga. Pavlina Dobovšek. Povedala je glavne namene organizacije in omenila položaj in izzive žene in matere v sedanjem času. Socialna referentka Zveze gospa Ani Podržaj je podala poročilo o delu na tem področju.

Likovni umetniki so darovali svoje slike, ki so bile na ogled v dvorani. Ob zaključku je bilo žrebanje rife in srečni dobitniki so si lahko izbrali

umetniško sliko. Pri koncertu so sodelovali vsi okraji. G. Miha Gaser je napisal lepo besedilo za povezavo, ki jo je vodila prof. Ana Marija Hren. Najprej se je predstavila družina Urbanija-Koprivnikar iz Slovenske vasi. Dedek, hčerka in vnuki so zapeli štiri pesmi. Dekliški pevski zbor Milina iz Castelarja vodi prof. Marjana Jelenc Petrocco. Dekleta so zapela tri pesmi. Naslednja pevka je bila solistka Florencia Hrovat iz Slomškovega doma. Zbor ZSMŽ iz San Justa je zapel tri narodne pesmi; vodi ga gdč. Anica Mehle. Iz San Martina je pel Slovenski pevski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic in solist Luka Somoza Osterc ob spremljavi pianista Demiana Apiccela. Za konec nam je g. Janez Žnidar iz Carapachaya zaigral na harmoniko več slovenskih narodnih pesmi in vsa dvorana je pela pesem dobrote.

V četrtek, 11. septembra, je bil **REDNI SESTANEK ZSMŽ V SLOVENSKI HIŠI**. Vodila ga je predsenica ga. Pavlina Dobovšek.

V nedeljo, 14. septembra, je imel **polkovnik g. JOŽE NOVAK PREDAVANJE NA PRISTAVI**. Na diapozitivih jim je pokazal Sveto deželo, pokrajine in kraje, po katerih je hodil Jezus: Nazaret, Betlehem, Kafarnaum, Jeruzalem, Golgota. Videli so stoletne cerkve, reko Jordan, Lazarjev grob, Marijino hišo itd. Govoril jim je o zgodovini in današnjih razmerah med Palestinci in Judi. Na fotografskih posnetkih so si ogledali izkopanine in arheološke najdbe, redovne skupnosti, ki delujejo v Jeruzalemu

in skrbijo za tamkajšnje cerkve ter romarje, ki prihajajo v Sveto deželo. Po zanimivem predavanju je bilo skupno kosilo.

47. MLADINSKI DAN V SAN JUSTU je bil v nedeljo, 14. septembra. Sv. mašo so imeli v stolnici; daroval jo je g. Franci Cukjati, somaševal je pater dr. Alojzij Kukovica. Na koru so prepevali mladi ob spremljavi kitar. V Našem domu je bil skupen zajtrk in tekme v odbojki. Pri zadnjih tekmah sta se pomerili ekipi iz San Martina in San Justa. Končno sta pri dekletih in fantih zmagali moštvi iz San Justa in oba pokala sta ostala doma. Skupno kosilo so pripravile skrbne mamice.

Proti večeru je bil kulturni program. Nadja Žgajnar je pozdravila občinstvo. Uvodne besede je povedala predsednica SDO-SFZ Ana Klara Zafra. Najprej so nastopile deklice na kotalkah. Sledil je odrski prikaz. Mladi Anže iz Ljubljane si je želel ogledati slovensko skupnost. Na potovanju po argentinskih pokrajinah so mu predstavili sledeče plese: najprej *ranchero*. Skupina Mladika je zaplesala slovenske plese. Ob obisku v Corrientesu so zaplesali *chamamé*. Cordoba in Mendoza je spoznal na razglednicah. Na severu so zaplesali *carnavalito*, v Santiago del Estero pa *malambo*. Anže je prišel tudi v Naš dom San Justo, kjer so mladi zaplesali *slovenski ples*.

Predsednik Doma prof. Karel Groznik je mladini čestlal k lepo uspelemu dnevu. Tudi pater dr. Alojzij Kukovica jih je pohvalil, mladi pa so se zahvalili sodelavcem: Ivani Tekavec, Mirjam Mehle Javoršek, Lučki Groznik, Berni Juhant, Moniki Keržič, prof.

Ricardu Prósperi in še tistim, ki so pripravili kosilo. Sodelovali so še Marko in Luka Štrubelj, Erik Oblak, Aleks Puntar (luči in zvok) ter Mirjam Oblak.

ZŠM ODSEK SAN MARTIN so imele svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 18. septembra. Praznovale so rojstne dneve, prihod pomladi in se zabavale ob tomboli.

Na Slovenskem dom je moj je bilo geslo **53. SLOVENSKEGA DNE IN 47. OBLETNICE SLOMŠKOVEGA DOMA**. Prireditve je bila v nedeljo, 21. septembra. Letos smo se spominjali 60-letnice množične naselitve v Argentini. Slavje je potekalo v Slomškovem domu, ki je bil za to priložnost slavnostno okrašen. Na dvorišču Doma je goste in vse navzoče pozdravila podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc. Argentinsko in slovensko zastavo sta ob petju obeh himen dvignila predsednica Zedinjene Slovenije ga. Alenka Jenko Godec in predsednik Slomškovega Doma g. Marko Selan. Navzoča sta bila tudi botrica Doma ga. Kati Potočnik in častni član g. Herman Zupan. Dobrodošlico je izrekel predsednik g. Marko Selan. Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode; somaševal je krajevni župnik g. Franci Cukjati. Mladina Slomškovega doma je vodila petje. Skupina v narodnih nošah je še dodala slavju slovensko ozračje.

Po maši so se navzoči pomaknili na dvorišče in v mladinsko sobo, kjer je ga. Andrejka Dolinar Hrovat odprla umetniško razstavo. Poleg nje so razstavljali: Helena Klemec, Tone Kržišnik, Andrea Quadri Brula, Vera Rupan Bohinc, Jože Žerovnik in Irena Žužek.

Sledilo je skupno kosilo. Na dvorišču so med kosilom Domovi pripravili štante.

Popoldanski program je bil namenjen spominu 60-letnice naselitve v Argentini. Med slavnostnimi gosti, ki jih je pozdravila prof. Neda Vesel Dolenc, so bili: veleposlanik RS prof. Avguštin Vivod in gospa, častni konzul RS g. Herman Zupan in gospa, predsednica krovne orga-

nizacije ZS ga. Alenka Jenko Godec, g. župnik Franci Cukjati, predsedniki in predstavniki Domov ter organizacij, učiteljice in učitelji ter profesorji naših slovenskih šol. Ob tej priložnosti je Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu podelil priznanje krovni organizaciji Zedinjeni Sloveniji ob 60. obletnici ustanovitve in tedniku Svobodna Slovenija za 60 let izhajanja v Argentini. Priznanje je dobila tudi naša revija Duhovno življenje ob 75-letnici izhajanja. Slavnostni govornik je bil dr. Andrej Fink, ki je nanizal lepe misli o naši skupnosti, slovenstvu in o ohranjanju narodnih vrednot. Sledil je odrski prikaz, ki je v podobi, besedi in pesmi pokazal dolgo pot naše emigracije: beg iz domovine, življenje v taboriščih, pot čez morje, prihod v tujo deželo in življenje na tej novi zemlji. Prireditve sta si zamislila in izvedla Štefan Godec in Tone Rode. Povezovala jo je pesnitev *Slovenska pot* dr. Marka Kremžarja. Recitali so člani Oblakove družine: ga. Helena, g. Jože in njuni hčerki Marjanka in Gabrijela. Gospa Marjana Batagelj in gdč. Angelca Klanšek sta se spominjali osebne poti iz domače hiše do Argentine. S solo petjem sta sodelovala Marcelo Brula in Marko Štrubelj. Zapela sta: Kje dom je moj; Na nebu zvezde sevajo in Tiha luna milo sije. Na orglah ju je spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar. Dekliški zbor Milina, pod vodstvom Marjane Jelenc Petrocco, je zapel: *N' mav čez izaro* in *Ko dan se zaznava*. Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar pa: *Kje so tiste stezice in Slovenec sem*. Zbor Slomškove šole, ki ga vodi Marcel Brula, nam je podal pesem *O moj preljubi dragi dom*. Za konec so vsi zbori skupaj z občinstvom zapeli našo izseljensko himno *Slovenija v svetu*. Zanimiv program, ki smo ga dobili pri vhodu, je izdelala Irena Žužek; scenski prostor je pripravil Aleš Kastelic s sodelavci. Za luči in zvok so poskrbeli Matjaž Ribnikar, Dani Cestnik in Tomaž Kinkelj. Napovedovala je prof. Neda Vesel Dolenc. Čudovit večer naše zgodovine nas je osrečil. Začutili smo, da je slovenstvo med nami živo in se pretaka v prihajajoče rodove.

malo za šalo...

BEETHOVEN - Beethoven je nekega večera sedel v družbi, kjer je domača hčerka "osrečevala" navzoče z zelo slabim igranjem nekega preludija. Ko je

gospodinja prosila skladatelja, naj o njenem igranju pove odkritosrčno mnenje, je Beethoven dejal.

"Vidim, da je vaša hčerka globoko verna."

"Kakšno zvezo pa naj ima njena umetnost z vero?" se je začudila mati.

"Ona igra po načelih Svetega pisma: naj levica ne ve, kaj dela desnica," je prijazno pojasnil Beethoven.

+ Bogati in naduti Beethovnov brat je poslal skladatelju novoletno voščilo. Na karto se je mož podpisal:

"Johann van Beethoven, lastnik posestva."

Slavni glasbenik mu je karto vrnil, potem ko je na njeno zadnjo stran pripisal:

"Ludwig van Beethoven, lastnik možganov."

+ **BELMONDO** Francoski filmski igralec Jean-Paul Belmondo je takole označil egoista:

"Egoist je človek, ki ne misli name."

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Prenovitelji revolucije se borijo za to, da bi ostalo vse po starem.
- Preveč strahu se lahko kaže tudi kot premalo svobode.
- Pri nas bo prišlo do sprave, ko se bodo žrtve opravičile morilcem.
- Pri nas dejstva največkrat niso dokazljiva.
- Pri nas je svoboda misli. Če mislite drugače, niste svobodni.
- Pri nas obsojajo zločine, ne pa zločincev.
- Pri nas popravljamo krivice tako, da nagrajujemo krivce.
- Pripravljen sem hoditi v cerkev, je rekel bivši komunist, a le pod pogojem, da bom smel pridigati.
- Privilegij privilegiranih je tudi v tem, da lahko svoje privilegije utemeljujejo privilegirano.
- Prodane duše ne bodo nikoli razprodane.
- Prvi pogoj za objektivne medije so objektivni bralci.
- Rabljevi sinovi preučujejo dela očetovih žrtev.

Škof A. Edward Pevec o škofu dr.

Gregoriju Rožmanu 257

Nameni Apostolata molitve 258

Primerjava med Bogom filozofov in svetopisemskim Bogom –

Tomáš Špidlík 260

Karel Boromejski, milanski

nadžkof – Silvester Čuk 262

Naše bogastvo je sedanjost –

François X. Nguyen van Thuân 263

»V tvojih rokah sem se hotel

spočiti« - Favstina Kowalska 265

Mama za vse – Micel Quoišt 267

Sveti Jožef, patron in zgled –

Prevedel S.S. 267

Za osvetlitev razmer – Marko

Kremžar 268

Sanje, ki so se uresničile –

Don Bosco 270

Dve 70-letnici v letu 2009 –

Priredil Stane Snoj 271

Rožni venec monsinjorja Teasa .

273

»Nasilje se more skrivati samo

za laž, laž pa more obstati samo

z nasiljem« - Franc Zorec 274

Franci Cukjati – srebrnomašnik –

Katica Cukjati 276

Lepa si zemlja slovenska – Nadja

Miklič 277

Zlata poroka Radota Kokalja in

ge- Anice roj. Lužovec 279

Duhovno življenje je objavilo –

Prireja Jure Vombergar 281

Iz naše kronike – Prireja Metka

Mizerit 283

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVILJA - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Tehnični urednik: Stane Snoj - Oblikovanje in prelom: Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual Nº 90.877 - Tisk: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 C1289ABJ Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - ITALIJA: Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - Gorica: Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: ARGENTINA: po raznašalcih: \$100; po pošti: \$140 - Bariloche: \$110 - OBMEJNE DRŽAVE: DŽ+BS: USD 90; brez BS: USD 65 - AMERIKA: DŽ+BS: USD 110; brez BS: USD 75 - EUROPA: DŽ+BS: €100; brez BS: €70; OSTALE DRŽAVE: DŽ+BS: USD 120; brez BS: USD 80. - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Duhovno življenje izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS

Z Mladinskega dne v Slomškovem domu
Foto Marko Vombergar

Domobranska proslava na Slovenski pristani
v Castelarju – Foto Matjaž Čeč

Nastop Slovenskega okteta na Pristavi in v Rožmanovem domu

Foto M. Čeč.
in M. Vombergar

Koncert Akademskoga pevskega zbora Franceta Prešerna iz Kranja v Našem domu v San Justu - Foto Marko Vombergar

OTVORITEV
NOVIH
PROSTOROV
NA PRISTAVI.

Foto Martin Kržišnik

Correo
Argentino
Suc. 7 Bs. As.

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 6395
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 2560

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rodríguez Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina